

Lounais-Suomen
Liikunta ja Urheilu ry
(LiikU)

VUOSI- KERTOMUS

2021

liikU

Sisältö

Puheenjohtajalta	3
Liikunta elämäntavaksi	4
Rajattomasti liikuntaa –kumppanuusverkosto	12
Päivittäisen liikkeen lisääminen – lapset ja nuoret	15
Päivittäisen liikkeen lisääminen – aikuiset	23
Elinvoimainen seuratoiminta	29
Toimistot ja toimihenkilöt	33
Tuloslaskelma	37
Tase	39
Tilastot	44

Puheenjohtajalta

Toinen vuosi koronan varjossa

Edellisen vuoden tapaan myös vuosi 2021 oli erilainen kuin mihin niin sanottuna normaaliaikana ollaan totuttu. Koronaepidemia tuntui hetken jo hiipuvan, kunnes uuden variantin myötä tilanne taas paheni. Yhteiskunnan ja yksittäisten ihmistenkin toimintaan ja arkeen tilanne tuotti kitkaa ja epävarmuutta. Liikuntakulttuuri joutui kohtaamaan hankaluudet muiden elämänalueiden tavoin. Monia suunniteltuja toimia ja tapahtumia jouduttiin peruttamaan tai toteuttamaan ilman yleisöä. Kertaalleen siirretyt jalkapallon EM-kisat sentään toteutettiin ja Suomikin pääsi vihdoon pelaamaan lajin arvokisoissa.

Väestön liikuntakäyttäytymiseen korona on heijastunut epidemian puhkeamisesta alkaen. Suurimmat muutokset taitavat olla yhtäältä aktiivisuuden kahtiajakoisuus ja toisaalta tekemisen laadulliset muutokset. Kahtiajakoisuus viittaa polarisaatioon eli siihen, että liikunnallisesti aktiivisilla on ollut taipumus lisätä liikuntaansa ja vastaavasti aiemminkin vähän liikkuneet liikkuvat entistä vähemmän. Laadulliset muutokset taas näkyivät sisä- ja ryhmäliikunnan vähenemisenä mutta kävelyn, luontoliikunnan ja ulkoilun lisääntymisenä. Muutamissa lajeissa kuten padelissa ja golfissa on ollut merkittävä kasvubuumi.

Ihmisten kokoontumisille rakentuvalle toiminnalle, kuten liikunta- ja urheiluseurojen toiminnalle, tilanne aiheutti ongelmia. Seuratoiminnasta tulikin yllättäen terveysriski. Tehdyn selvityksen perusteella tiedetään viimeksi kuluneen parin vuoden aikana maan seurojen jäsenmäärän pudonneen 15 prosenttiyksiköllä ja tulojen vähentyneen lähes viidenneksellä. Kun lasketaan yhteen lopettaneet, taukoa pitäneet ja tulematta jääneet seuraharrastajat puhutaan yli 500 000 suomalaisesta. Seurojen kyvyssä ja mahdollisuuksissa sopeutua tilanteeseen oli eroja. Neljännekselle seuroista talouteen ja toimintaan kohdistuneita ongelmia oli runsaasti.

Edellä kuvatun perusteella ei ole yllätys, että toinen pandemian aikainen toimintavuosi näkyi myös LiikU:n toiminnassa. Toki tilanteeseen voitiin suhtautua levollisemmin, kun ensimmäisen vuoden opit pidettiin mielessä ja esimerkiksi erilaisia etäratkaisuja oli jo kehitetty. Isot kesäleirit täytyi kuitenkin peruuttaa jo toisena perättäisenä vuonna ja maakunnalliset Urheilugaalat jouduttiin ensi kertaa pitämään virtuaalisesti. Muilta osin suunnitellut toiminnot pystyttiin toteuttamaan soveltaen lähes toivotulla tavalla. LiikU:n osaava henkilökunta taitaa asiansa.

Kuluneena vuotena saatiin myös varmistus liikuntajärjestöjen tukijärjestelmän tulevista muutoksista. Onneksi ainakin siirtymäaikana suuria mullistuksia ei ole odotettavissa. Maininnan arvoinen muutos on myös liikunnan aluejärjestöjen yhdessä maaliskuussa 2021 perustama Suomen Liikunnan Alueet ry, jonka avulla pyritään yhdenmukaistamaan ja virtaviivaistamaan aluejärjestöjen yhteistä tekemistä. Toimintaympäristössä merkittävä muutos jatkoon kannalta on myös käynnistetty hyvinvointialueuudistus, jonka valmisteluissa myös LiikU on ollut kuluneen vuoden aikana mukana. Yhdessä koronan kanssa mainitut muutokset hankaloittavat järjestötoiminnan tulevaisuuden näkymien arviointia puhumattakaan viime aikojen maailmantilanteen muutoksista. Selvää kuitenkin on, että toimiva kansalaisyhteiskunta tulee edelleen tarvitsemaan yhdistyksiään ja niiden toimintaa.

PASI KOSKI,
puheenjohtaja

Liikunta elämäntavaksi

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n (LiikU) toiminta painottui strategian mukaisesti kolmelle valinnalle: päivittäisen liikkeen lisääminen, elinvoimaisen seuratoiminnan tukeminen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Lisäksi toteutimme toimintasuunnitelman mukaisesti viestintää ja muita tukitoimia.

Lähes koko edellisen vuoden toimintaamme vaikuttanut koronavirus COVID-19-pandemia vaikutti edelleen toimintaamme koko vuoden ajan. Vuosikokouksen vahvistamassa toimintasuunnitelmassa oletuksena oli pandemian hellittäminen toimintavuoden aikana. Niin ei kuitenkaan tapahtunut, eikä suunniteltuja toimenpiteitä kaikilta osin pystytty toteuttamaan. Suunnitelmaa päivitettiin vastaamaan kulloinkin vallitsevaa tilannetta. Vaihtoehtoisia ratkaisuja toteutettiin valtiovallan ja terveysviranomaisten asettamien rajoitteiden ja säädösten puitteissa, sekä talous- että henkilöresurssien mukaan.

Vuoden alussa toimintansa aloittaneen Suomen Liikunnan Alueet hallituksessa LiikUa edusti Riikka Visa. Alueellisella tasolla kävimme neuvotteluja liikunnan ja urheilun tukemisesta sekä mahdollisuuksista eri hankkeisiin mukaan pääsystä muun muassa Satakuntaliiton, Varsinais-Suomen Liiton sekä alueen kuntien kanssa. Puheenjohtaja Pasi Koski ja aluejohtaja Pekka Potinkara kuuluivat jäseninä aluehallintoviraston Lounais-Suomen liikuntaneuvostoon. Lisäksi Turun seura-parlamentissa LiikUn edustajana on ollut Marja Miettinen ja Marko Mäenpää. Alueen kunnissa on vierailtu neuvottelujen merkeissä. Lisäksi on järjestetty liikuntatoimen edustajille maakunta- tai seutukuntakohtaisia tapaamisia. LiikU järjesti yhdessä Lounais-Suomen aluehallintoviraston kanssa alueen kuntien edustajille liikuntawebinaariin 5.–6.10. Mukana oli 24 osallistujaa.

LiikU on hallinnoinut Turun seudun 11 kunnan liikunnan kehittämistyötä, Rajattomasti liikuntaa -hanketta. Hankkeen projektipäällikkönä on toiminut LiikUn henkilöstöön kuuluvana Anu Oittinen. Ohjausryhmän puheenjohtajana on toiminut Pasi Koski ja jäsenenä Pekka Potinkara. Toimintavuoden aikana tiivistettiin jo aiemmin käynnistettyjä keskusteluja kuntaverkostotyön laajentamisesta Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa.

Talous

Taloudenhoidossa tavoitteena oli noudattaa erityistä huolellisuutta ja tarkkuutta myös tänä vuonna ja näin taata parhaat mahdolliset raamit operatiiviselle toiminnalle. Talouden toteuman luvut olivat hyvin samankaltaisia kuin edellisenä vuonna. Johtuen vielä tapahtumien perumisesta, varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut jäivät budjetoidusta. Siten varsinaisen toiminnan tulos jäi noin 70 tuhatta heikommaksi kuin oli budjetoitu. Tilikauden tulos oli 34 tuhatta euroa ylijäämäinen. Taseen oma pääoma on vuoden 2021 tuloksen jälkeen noin 506 tuhatta euroa. Yksityiskohtaisemat talouden toteumaluvut löytyvät jäljempänä olevasta tuloslaskelmasta.

Hallitus

Hallituksen kokoonpano oli: Pasi Koski (puheenjohtaja), Tarja Mäki-Punto-Ristanen (varapuheenjohtaja), Mari Kaunistola (varapuheenjohtaja), sekä jäsenet, Toni Autio, Iida Elonen, Marko Kononen, Satu Mikola, Ari Murtonen, Esa Taka-Prami, Henry Toivari ja Riikka Visa.

Hallitus kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Hallituksen nimeämään työvaliokuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajan Pasi Kosken ja varapuheenjohtajien Tarja Mäki-Punto-Ristanen ja Mari Kaunistolan lisäksi Ari Murtonen ja Riikka Visa sekä sihteerinä aluejohtaja Pekka Potinkara.

LiikUn hallitus päätti vuoden 2021 kokouksissaan muun muassa toiminnan organisoinnista vuodeksi 2021, järjestää virtuaalisesti Varsinais-Suomen Urheilugaalan Turussa ja Satakunnan Urheilugaalan Porissa, valita Urheilugaaloissa palkittavat henkilöt ja tahot, hyväksyä uusia ja erottaa LiikUn jäseniä sekä esityksistä vuosikokoukselle niin toiminta- ja taloussuunnitelmaksi kuin vuosikertomukseksi ja tilinpäätöksestä, jatkaa Turun seutukunnan Rajattomasti Liikuntaa -kumppanuusverkoston hallinnointia, jatkaa hallinnointia alueiden yhteisessä, opetus- ja kulttuuriministeriön avustamassa Liikuttava Suomi -hankkeissa sekä henkilöstöasioista.

Kokouksissaan hallitus keskusteli ja seurasi muun muassa

- LiikUn toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumista
- Olympiakomitean toimintaa sekä aluejärjestöjen yhteistä toimintaa
- Toimikuntien ja työryhmien työskentelyä
- LiikUn hallinnoimia Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkostoa ja Liikuttava Suomi -hanketta
- Kaikkien toimintaan liittyvien hankkeiden etenemistä

VUOSIKOKOUKSET

LiikUlla on sääntömääräisesti kaksi varsinaista yhdistyksen kokousta: kevätkokous huhti–toukokuussa ja syyskokous marras–joulukuussa. Yhdistyksen kokouksiin voivat osallistua kaikki LiikUn jäsenyhdistykset.

Kevätkokous

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 20.4.2021 Turussa, LiikUn toimiston kokoustilassa.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Jari Haapanen ja sihteerinä aluejohtaja Pekka Potinkara. Kokouksessa oli edustettuna 15 LiikUn jäsenyhdistystä.

Puheenjohtaja Pasi Koski avasi kokouksen. Koski totesi avauspuheessaan, että kun viimeksi kevätkokous siirtyi rajoitusten vuoksi keväältä lähemmäksi juhannusta, nyt kokous voidaan pitää normaaliin aikaan uusien sääntöjen sallimana etäyhteyksin. Koski lisäsi, että vaikka pandemia jatkuu ja puheenaiheena se alkaa kyllästyttää, ei sitä voi ohittaaakaan. Pandemia on ollut suonenisku liikunnalle ja urheilulle, seuratoiminta on menettänyt harrastajia. Suonenisku korona on ollut myös siten, että se on tuottanut liikunnallisia oivalluksia ja lisännyt kuntoliikuntaa. Lajeista ainakin padel, golf, pyöräily ja hiihto ovat lisänneet suosiotaan. Kulunut vuosi on vaikuttanut liikuntajärjestöjen, myös LiikUn toimintaan monin tavoin. Hankalasta vuodesta kuitenkin selvitettiin, ja etäosaaminen lisääntyi. Liikunnan aluejärjestöt perustivat Suomen Liikunnan Alueet ry:n 17.3. yhteisorganisaatiokseen tuomaan linjakkuutta aluejärjestöjen toimintaan.

Kokouksessa käsiteltiin ja hyväksyttiin LiikUn vuosikertomus ja vahvistettiin tilinpäätös sekä myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille vuodelta 2020.

Kevätkokous valitsi ehdollepanotoimikunnan valmistelemaan syysvuosikokouksessa tehtäviä LiikUn varapuheenjohtajan ja hallituksen jäsenten valintaa. Toimikuntaan valittiin puheenjohtajaksi Timo Santavuo ja jäseniksi Markku Mattila, Tiina Okko, Jukka Tuominen sekä Martti O.Virtanen.

Kevätkokous päätti LiikUn jäsenmaksun suuruudeksi vuodeksi 2021 edelleen 60 euroa jäseneltä.

Syyskokous

Sääntömääräinen syyskokous pidettiin Turussa, Sokos Hotel Turun Seurahuoneella, 24.11.2021.

Kokouksen puheenjohtajana toimi TPS juniorijääkiekko ry:n toiminnanjohtaja Kalle Lahti ja sihteerinä aluejohtaja Pekka Potinkara. Kokouksessa oli edustettuna 15 LiikUn jäsenyhdistystä.

Kokous hyväksyi LiikUn toiminta- ja taloussuunnitelman vuodeksi 2022.

Kokous valitsi ehdollepanotoimikunnan esityksestä LiikUn puheenjohtajaksi kaudelle 2022–2023 Pasi Kosken, vara-puheenjohtajaksi vuosiksi 2022–2023 Tarja Mäki-Punto-Ristasen. Hallituksen jäsenten määräksi päätettiin kahdeksan jäsentä ja hallituksen jäseniksi vuosiksi 2022–2023 valittiin Satu Mikola, Iida Elonen, Päivi Luontola ja Sini Nikunen.

Tilintarkastajiksi vuodeksi 2022 valittiin Mika Leino KHT ja Toni Koivu HT sekä varatilintarkastajiksi Kalle Laaksonen KHT ja Juha Välimäki KHT.

PALKITSEMINEN

LiikUn huomioimiset

Toimintavuoden aikana ei kutsuttu uusia kunniajäseniä. Keijo Ketonen on LiikUn kunniapuheenjohtaja ja kunniajäseniä ovat Reijo Kallio, Timo Santavuo, Tapani Liski ja Markku Mattila. Syksyllä saimme kuulla suru-uutisen siitä, että LiikUn kunniajäsen Tapani Liski oli nukkunut rauhallisesti pois.

LiikU myöntää vuosittain ansiomerkkejä seuratoiminnassa ansiotuneille henkilöille.

Ansiomerkkin vuonna 2021 ovat saaneet:

Kultainen ansiomerkki

Linn Agha, Turun Urheiluliitto, voimistelu
Fanny Samppa, Turun Urheiluliitto, voimistelu
Nea Kivelä, Turun Urheiluliitto, voimistelu
Jutta Nikander, Turun Urheiluliitto, voimistelu
Ilkka Lindström, Kiskon Kiskojat
Jarmo Sarhola, Kiskon Kiskojat
Petteri Heinonen, Kiskon Kiskojat/FC Cobrat
Jouko Kataja, Noormarkun Nopsa
Arja Tommila, Noormarkun Nopsa
Reino Rantala, Noormarkun Nopsa
Mauri Granholm, Noormarkun Nopsa
Eeva Hietaoja, Noormarkun Nopsa
Esa Kohtamäki, Noormarkun Nopsa
Mika Kallio, Noormarkun Nopsa

Hopeinen ansiomerkki

Risto Hovirinta, Turun Urheiluliitto, pyöräily
Rune Höglund, Turun Urheiluliitto, pyöräily

Jouko Jalonen, Turun Urheiluliitto, pyöräily
Päivi Jalonen, Turun Urheiluliitto, pyöräily
Pekka Mansikka, Turun Urheiluliitto, pyöräily
Marketta Rosenqvist, Turun Urheiluliitto, pyöräily
Lauri Seppä, Turun Urheiluliitto, pyöräily
Pasi Relanto, Turun Urheiluliitto, pyöräily
Jani Helin, Turun Urheiluliitto, pyöräily
Mika Vuorinen, Kiskon Kiskojat ry
Veikko Alha, Kiskon Kiskojat
Mikko Granberg, Kiskon Kiskojat
Dany Rask, Kiskon Kiskojat
Katja Kivikoski-Havia, Kiskon Kiskojat
Kirsi Mäkinen, Kiskon Kiskojat
Jari Mäkinen, Kiskon Kiskojat
Altti Järvenpää, Kiskon Kiskojat
AnnMari Lindberg, Kiskon Kiskojat
Terhi Ahtiainen, Kiskon Kiskojat
Jori Jokinen, Kiskon Kiskojat
Hannu Ikävalko, Noormarkun Nopsa
Eija Välimäki, Noormarkun Nopsa
Merja Kangasniemi, Noormarkun Nopsa
Ari Välimäki, Noormarkun Nopsa
Eva Kataja, Noormarkun Nopsa
Maritta Setälä, Noormarkun Nopsa

Tunnustuslevyke

Laura Hakala, Turun Urheiluliitto, voimistelu
Sofia Hakala, Turun Urheiluliitto, voimistelu
Julia Liitola, Turun Urheiluliitto, voimistelu
Mia Yilmaz, Turun Urheiluliitto, voimistelu

Maakunnalliset Urheilugaalat

”Voimistetaan seuratoiminnan kiittämisen kulttuuria ja yhteisöllisyyttä” lukee LiikUn seuratoiminnan suunnissa, jonka toimenpiteinä järjestettiin laadukkaat maakunnalliset Urheilugaalat. LiikU toteutti Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakunnalliset Urheilugaalat vuoden tauon jälkeen yleisötilaisuuksina. Varsinais-Suomen Urheilugaala järjestettiin Gatorade Centerissä 19.3.2022 ja Satakunnan Urheilugaala järjestettiin Porin Cygnaeuksen juhlatilassa 14.5.2022.

Varsinais-Suomen vuoden 2021 palkitut
(palkittiin Varsinais-Suomen Urheilugaalassa 19.3.2022):

Maakunnan Aktiivisin työpaikka: Auramarine Oy
Paavo Nurmi Keskuksen kannustuspalkinto: Viivi Rannikko, muodostelmaluistelu
Turun kaupungin liikuntapalvelukeskuksen Vuoden yhteistyökumppani: Paavo Nurmi -keskus
Urheilukulttuurin Edistäjä: Salon Seudun Sanomat/urheilutoimitus
Vuoden Akatemiaurheilija: Sanix Valens, Lahjan Tytöt
Veikkauksen Vuoden Jokeripalkinto: Jouni Tähti, pyörätuolibiljardi
Vuoden Joukkue: Salon Vilpas, koripallo
Vuoden Läpimurto: Juuso Pärssinen, jääkiekko
Vuoden Sykähdyttävin Urheilutapahtuma: Pöytyän Urheilijat, naisten edustusjoukkueen ratkaisupeli ja nousu superpesikseen
Vuoden Nuori Urheilija: Silja Kosonen, moukarinheitto
Vuoden Urheiluvaikuttaja ja Taustavoima: Jukka Rajakangas, lentopallo
Vuoden Urheiluteko: Power Cup 2021, Salo
Varsinais-Suomen Hall of Fame kunniagallerian uudet jäsenet: Lahja Salviander, Voimistelu- ja tanssivaikuttaja, Pentti Nikula, Seiväshyppyn maailmanennätysmies, Sakari Orava, urheilukirurgi ja ortopedi
Elämänura: Pekka Paakkanen
Vuoden Valmentaja: Raimo Helminen, jääkiekko
Vuoden Urheilija: Wilma Murto, seiväshyppy

Satakunnan vuoden 2021 palkitut (palkittiin Satakunnan Urheilugaalassa 14.5.2022):

LiikUn Vuoden Kouluttaja: Harri Kivelä
Maakunnan Aktiivisen työpaikka: OP Nakkila-Luvia
Vuoden Liikuttajakunta: Kankaanpään kaupunki
Vuoden Akatemiaurheilija: Pirkitta Marjanen, Porin yleisurheilu ry
Harrastamisen Suomen Malli: Porin kaupunki
Vuoden Tähtiseura: Rauman Lukko
Vuoden Satakuntalainen nuori urheilija: Tiia Peltonen, Porin Pesäkarhut
Satakunnan Urheilugaalan erikoispalkinto: Taisto Salo, Siikainen
Vuoden Urheilukulttuurin edistäjä: Pori Padel
Vuoden Urheilumarkkinointiteko: Pesäpallon Itä-Länsi tapahtuma – Porin Pesäkarhut
Vuoden Läpimurto: Peppi Konsteri, keilailu
Veikkauksen Vuoden Jokeripalkinto: Joni-Pekka Rajala, autourheilu

---

Vuoden Joukkue: Rauman Lukko miesten SM-liigajoukkue
Vuoden Valmentaja: Eetu Karvonen, Uinti
Vuoden Urheiluteko: Ristomatti Hakola, Jämin Jänne
Vuoden Urheiluseura: Porin Ässät
Satakuntalaisen urheilun Elämänura -palkinto: Eila Mikola, yleisurheilu
Vuoden Urheiluvaikuttaja: Raumalaiskiekkoilun tuki
Satakuntalainen urheilu-ura: Seppo Uusi-Oukari, pesäpallo
Satakuntalainen urheilu-ura: Kirsi Pukkila, ringette, jalkapallo
Satakuntalainen urheilu-ura: Vesa Hakala, mäkihyppy
Vuoden Urheilija: Matti Mattsson, Porin Uimaseura

Jäsenseurojen valitsemat Vuoden Seuratyöntekijät (palkittiin urheilugaaloissa)

Kankaanpään Seudun Leisku: Marja-Liisa Kero
Liikuntaseura Pori: Anette Isoviita
Loimaan Korikonkarit: Pasi Mäkinen
Perniön Urheilijat yleisurheilu: Kirsti Korpilahti
Piikkiön Kehitys: Elina Lindfors
Pyhärannan Myrsky: Jouni Varjonen
Segelföreningen i Björneborg: Kari Nyqvist

Kuntien valitsemat vuoden Seuratyöntekijät Varsinais-Suomessa

Aura Auran Palokunnan Urheilijat: Noora Palmroos
Kaarina Ura Basket: Kimmo Vyyryläinen
Kemiönsaari Kemiön Kiilat: Merja Kaitala
Koski TI Kosken Kaiku: Niko Nevala
Kustavi Kustavin Ahto: Marko Seikkula
Laitila Laitilan Jyske: Petri Seppälä
Lieto Tarvasjoen Urheilijat: Jarkko Mäenpää
Loimaa Loimaan Palloilijat: Junioripesis Tiia Iivonen
Marttila Marttilan Murto: Janne Kujanpää
Masku Maskun Tempo: Jari Raitanen
Mynämäki Hietämäen: Dojo Jani Konttila
Naantali Naantalin Voimistelijat: Pentti Järvinen
Nousiainen Nousten Frisbeegolf: Matti Huhtala
Oripää Oripään Urheilijat: Kirsi Rissanen
Paimio Paimion Ruoska: Antti Veijola
Pöytyä Yläneen Kiri: Jari Salmi
Raisio Raision Jumpparit: Nina Litja
Rusko Ruskon Pallo-67: Eeva Huovinen

Urheilugaala
Varsinais-Suomi

Salo Angelniemen Ankkuri: Elina Kivelä
Sauvo Sauvon Urheilijat: Kari Virtanen
Somero Someron Syke: Sari Mäki-Laatikka
Taivassalo Taivassalon Tahti: Seelim Saari
Turku Turun Avantouimarit: Peter Smith
Uusikaupunki Waseda-Club: Marko Hiltunen
Vehmaa Vehmaan Kiisto: Mirka Pietilä

Kuntien valitsemat vuoden Seuratyöntekijät Satakunnassa (palkittiin Satakunnan Urheilugaalassa 14.5.2022)

Eura Panelian Raikas: Mikko Rintamaa
Eurajoki Eurajoen Veikot: Olli-Pekka Jalonen
Huittinen Lauttakylän Luja: Mikko Ojapelto
Jämijärvi Jämin Jänne: Rainer Mäkelä
Kankaanpää Kankaanpään Voimistelijat: Kati Vuori-Uotila
Karvia Karvian Kiri: Piia Koskinen
Kokemäki Kokemäen Kova-Väki, pesäpallo: Jenna Hakuni
Merikarvia Merikarvian Into: Eija Alanen
Nakkila Nakkilan Vire: Jaakko ja Mia Rantala
Pomarkku Pomarkun Pyry: Sanna-Mari Salmi
Pori Pihlavan Työväen Urheilijat: Kirsi Jokisuo
Rauma Rauman Lukko: Joonas Järvenpää
Siikainen Siikaisten Sisu: Keijo Silvola
Säkylä Säkylän Naisvoimistelijat: Katja Kuula
Ulvila Ulvilan Pesä-Veikot: Jussi Väkiparta

 Urheilugaala
Satakunta

LIIKUN JÄSENET

Järjestöjäsenet (26 kpl)

Hengitysliitto ry, Lounais-Suomen Taitoluistelu ry, Paavo Nurmi -keskus kannatusyhdistys, Satakunnan Hiihto ry, Satakunnan Suunnistus ry, Suomen Ampumaurheiluliitto ry, Suomen Jääkiekkoliitto ry, Suomen Käsipalloliitto ry, Suomen Lentopalloliitto ry, Suomen Palloliitto ry, Suomen Pesäpalloliitto ry, Suomen Ratsastajain liitto ry, Suomen Salibandyliitto ry, Suomen Taitoluisteluliitto ry, Suomen Tennisliitto ry, Suomen Voimisteluliitto ry, SVUL:n Satakunnan piiri ry, SVUL:n Varsinais-Suomen piiri ry, TUL Satakunnan piiri ry, TUL Varsinais-Suomen piiri ry, Varsinais-Suomen Hiihto ry, Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry, Varsinais-Suomen Pesis ry, Varsinais-Suomen Suunnistus ry, Varsinais-Suomen Sydänpiiri ry, Varsinais-Suomen Yleisurheilu VARSY ry.

Liikunta- ja urheiluseurajäsenet (237 kpl)

Aboa Aquanauts ry, Agility-Team Turku ry, Ahlaisten Urheilijat ry, Angelniemen Ankkuri ry, Aura Golf ry, Auranmaan Painiseura ry, Aurinko Golf ry, BC Sisu ry, BMX Turku ry, Budokwai ry/Taekwondo Team Turku, Club Cucaracha Yläne ry, COCO Sport ry, Copper Hill Curling Club ry, DC Diamond ry, Eurajoen Keilailuliitto ry, Eura-Kauttuan Urheilijat ry, Euran Naisvoimistelijat ry, Euran Pallo ry, Euran Raiku ry, FBC Turku ry, FBT Karhut United ry, FC Halikko ry, Fera ry, Halikon Hakoniskat ry, Harjattula Golf & Country Club ry, Hiisirasti ry, Hinnerjoen Yritys ry, Hirvensalon Heitto ry, Honkajoen Seudun Urheilijat ry, Honkilahden Vesat ry, Huittisten Voimistelu ja Liikunta ry, Huoviretki ry, Jankko Lentopallo ry, Jämin Jänne ry, Kaarina Motocross ry, Kaarinan Pojat ry, Kaarinan Taitoluistelijat ry, Kalannin Vankka ry, Kankaanpään Maila ry, Kankaanpään Seudun Leisku ry, Kankaanpään Suunnistajat ry, Kankaanpään Urheilijat ry, Kankaisten Golf ry, Karunan Urheilijat ry, Karvian Kiri ry, Kemiön Kiilat ry, Kiekko-67 juniorikiekko ry, Kiikoisten Kirma ry, Kiskon Kiskojat ry, Kokemäen Kova-Väki Salibandy ry, Kokemäen Kerhoampujat ry, Kokemäen Naisvoimistelijat ry, Kosken Kaiku ry, Kotimäen Ratsastajat ry, Kuparikiekko Jr ry, Kustavin Ahto ry, Kuusjoen Humu ry, Kyläsaaren Kajastus ry, Köyliön Lallit ry, Lahjan Tytöt ry, Laitilan Jyske ry, Lapin Salama ry, Lassilan Louhu ry, Lauttakylän Luja ry, Liedon Naisvoimistelijat ry, Liedon Pallo ry, Liedon Parma ry, Liikuntaseura Pori ry, Loimaan Jankko ry, Loimaan Korikonkarit ry, Loimaan Palloilijat Junioripesis ry, Loimi-Kiekko ry, Luoteis-Satakunnan Ratsastajat ry, Luvian Ratsastajat ry, Luvian Veto ry, Maarian Mahti ry, Maarian Reipas ry, Mailajuniorit ry, Marttilan Murto ry, Maskun Kataja ry, Maskun Palloseura ry, Medieval Combat Sport Aboensis ry, Merikarvian Seudun Ampujat ry, Merimaskun Ahto ry, Mesuca Basket ry, Metsämaan Urheilijat ry, Muurlan Vihuri ry, Mynämäen Isku ry, Mynämäen Seudun Latu ja Polku ry, Naantalin Löyly ry, Naantalin Taekwondo ry, Naantalin Voimistelijat ry, Nakkila Golf ry, Nakkilan Paterit ry, Nakkilan Vire ry, Nice Futis ry, Noormarkun Koitto ry, Noormarkun Nopsa ry, Nousiaisten Susi ry, Oripään Urheilijat ry, Paattisten Pamaus ry, Paimion Haka ry, Paimion Naisvoimistelijat ry, Paimion Pesis ry, Paimion Rasti ry, Paimion Urheilijat ry, Paraisten Sport ry, Peimarin Latu ja Polku ry, Perniön Urheilijat ry, Perttelin Peikot ry, Pesäkarhut ry, Piikkiön Kehitys ry, Piikkiön Palloseura ry, Porin Cheerleading Akatemia ry, Porin Golkerho ry, Porin Judoseura Fudoshin ry, Porin Ju-jutsu seura ry, Porin Kendoseura ry, Porin Minigolf-Aces ry, Porin Muodostelmaluistelijat ry, Porin Narukerä ry, Porin Shotokan Karate Dojo ry, Porin Tae Kwon Do ry, Porin Taitoluistelu ry, Porin Tarmo ry, Porin Veto ry, Porin Ässät ry, Prättä-Jouset Loimaa ry, Punkalaitumen Kunto ry, Pyhärannan Myrsky ry, Pyrkivä Gymnastics ry, Pöytyän Urheilijat ry, Raisio Futis ry, Raision Jumpparit ry, Raision Kuula ry, Raision Loimu Juniorit ry, Raision Nuorisokiekko ry, Raision Pyryt ry, Raision Rinkka ry, Rasti-Lukko ry, Rauman Judoseura Samurai ry, Rauman Latu ry, Rauman Lukko ry, Rauman SalBa ry, Rauman Taitoluistelijat ry, Rauman Urheilijat ry, Reposaaren Urheilijat ry, Runosmäen Urheilijat ry, Ruskon Naisvoimistelijat ry, Ruskon Yritys ry, Rymättylän Soihtu ry, Salibandy Naantali ry, Salo Golf ry, Salon Palloilijat ry, Salon Ratsastusseura ry, Salon Vilpas Koripallo ry, Sauvon Syke ry, Sauvon Urheilijat ry, SBS Wirmo ry, Segelföreningen i Björneborg-BSF r.f., Siikaisten Sisu ry, Skating Club Turku ry, Someron Esa ry, Someron Pallo Lentopallo ry, Sulkapalloseura Clear ry, Someron Voima ry, Suomen Yuishinkai ry, Säkylän Karhukopla ry, Säkylän Naisvoimistelijat ry, Säkylän Urheilijat ry, Taivassalon Tahti ry, Tanssiseura Sekahaku ry, Tanssiurheiluseura Bolero ry, Tanssiurheiluseura Oikea Rytmi ry, Tanssiurheiluseura Swivel ry, Tarvasjoen Urheilijat ry, TK Crystal ry, TPS Juniorijääkiekko ry, TPS Salibandy ry, Turku Aikikai ry, Turku Disco & Show dancers ry, Turku-Pesis ry, Turun Amerikkalainen Jalkapallo ry, Turun Atleettiklubi ry, Turun Cheerleadingseura Smash ry, Turun Ju-jutsuseura ry, Turun Jyry ry, Turun Jääkiekkotuomarit ry, Turun Kisa-Veikot ry, Turun Kontaktikaratseura ry, Turun Laskuvarjourheilijat ry, Turun Latu ry, Turun Liikuntaseura ry, Turun Moottorikerho ry, Turun Nappulaliiga ry, Turun NMKY ry, Turun Pallokerho ry, Turun Pursiseura ry, Turun Pyrkivä ry, Turun Ratagolfseura ry, Turun Riennon Koripallo ry, Turun Riennon Taitoluistelu ry, Turun Riento ry, Turun Rientävä ry, Turun Ringette ry, Turun Seudun Agilityurheilijat ry, Turun Seudun Ampujat ry, Turun Sirkus ry, Turun Slalomseura ry, Turun Soutajat ry, Turun Sulka ry, Turun Suunnistajat ry, Turun Toverit ry, Turun Työpaikkaliikunta - TUPI ry, Turun Urheiluliitto ry, Turun Urheiluratsastajat ry, Turun Weikot ry, Turun Voimistelijat ry, TVS-Tennis ry, Ulvilan Pesä-Veikot ry, Ulvilan Ura ry, Ulvilan Voimistelu ja Liikunta ry, Ura Basket ry, Uudenkaupungin Golfklubi ry, Uudenkaupungin Ratsastajat ry, Vahdon Tuisku ry, Vakka-Suomen Taitoluistelijat ry, Vanhankylän Alku ry, Varsinais-Suomen Veteraanuurheilijat ry, Vehmaan Kiisto ry, West Coast Racing Club ry, VG-62 ry, Voimistelu- ja urheiluseura Kytö ry, Yläneen Kiri ry, Yyteri Golf ry, Åbo Lawn-Tennis Klubb rf, Åbo Simklubb rf/Uintiklubi Turku ry.

Vuoden 2021 aikana erosivat tai poistettiin LiikUn jäsenyydestä seuraavat yhdistykset: Vartsalan Sauva ry, Fregolina ry, Skating Team Raisio ry, Suomen Jääkolkkaliitto ry, Grappling Team Pori ry ja Auran Palokunnan Urheilijat.

Vuoden 2021 aikana uusiksi jäseniksi hyväksyttiin seuraavat yhdistykset: Medieval Combat Sport Aboensis ry, Uudenkaupungin Golfklubi ry, Nakkila Golf ry ja Sulkapalloseura Clear ry, Kokemäen Kova-Väki Salibandy ry, Vakka-Suomen Taitoluistelijat ry ja Jankko Lentopallo ry.

Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkosto

Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkosto on jo vakiintunut toimintatapa Turun seudun kunnissa (11). Vuoden 2021 aikana panostettiin verkoston laajentamiseen koko LiikUn alueella. Satakunnan 16 kunnasta 13 teki päätöksen liittyä verkostoon. Verkoston ulkopuolella vielä olevien Varsinais-Suomen kuntien (16) kanssa aloitettiin kumppanuuskeskustelut vuoden lopulla.

Tavoitteeksi asetettiin kattavat yhteistyöverkostot Varsinais-Suomeen ja Satakuntaan vuosien 2022–23 aikana. Tämä on tärkeää, jotta liikunta ennaltaehkäisevänä sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävänä toimintana ja palveluna on muiden toimijoiden ja toimialojen kanssa yhtä vahvana mukana seudullisessa ja alueellisessa kehittämisessä sekä palvelu-uudistuksissa. Merkittävien näistä on sote-uudistus ja hyvinvointialueiden luomiseen liittyvien yhdyspintatehtävien ja resursien määrittely.

Vuoden 2021 rahoitus tuli Turun seudun kunnilta sekä opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Ministeriön rahoitus on kohdennettu liikunnan seudullisen verkostotyön ja sen työkalujen kehittämiseen ja levittämiseen.

Yhteistyön tavoitteena oli liikuntapalvelujen parantaminen ja yhtenäistäminen, sekä paremmat edellytykset aktivoida ihmisiä liikkumaan:

1. liikunnan aseman vahvistaminen seudullisia ja kuntatasoisia strategisia asiakirjoja tukevissa ohjelmissa
2. liikuntaviestinnän ja tiedolla johtamisen kehittäminen, sekä
3. käytännön liikkumaan aktivoinnin osaamisen, toimintamallien ja -tuotteiden kehittäminen erityisesti terveyden ja hyvinvoinnin yhdyspintaratkaisuisissa

Verkostot muodostavat alla olevat kunnat omine yhteistyötahoineen:

- Varsinais-Suomen Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkosto: Kaarina, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Raisio, Rusko, Turku ja Sauvo.
- Satakunnan Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkosto: Eura, Eurajoki, Huittinen, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kokemäki, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Pori, Rauma ja Säkyly sekä Satakuntaliitto. Satakunnan verkosto käynnistyy virallisesti vuoden 2022 alusta, mutta kunnat osallistuivat vuoden 2021 ajan aktiivisesti toiminnan valmisteluun.

Kumppanuusverkostokeskustelut on käynnistetty seuraavien kuntien kanssa: Aura, Kemiönsaari, Koski Tl, Kustavi, Laitila, Loimaa, Marttila, Oripää, Parainen, Pyhäranta, Pöytyä, Salo, Somero, Taivassalo, Uusikaupunki ja Vehmaa.

Ajankohtaista toimintaa kumppanuusverkostossa 2021:

- Aktiivinen osallistuminen Satakunnan ja Varsinais-Suomen sote-kehittämiseen:
  1. kuvaamalla ja mallintamalla liikuntaa ja liikkumista osana hyvinvointialueiden palvelukokonaisuutta ja -ketjuja
  2. nostamalla esille keskeisiä liikunnan yhdyspintatehtäviä ja -haasteita sekä resurssitarpeita,
  3. kehittämällä toimintatapoja ja ratkaisuja terveyden ja hyvinvoinnin yhdyspinnalla oleviin haasteisiin
- Kuntien liikuntasuunnitelmien kehittämisen tukeminen kuntien tarpeen mukaan

– Mynämäki, Naantali, Paimio, Ulvila

- Liikunnan tiedolla johtamisen “Rajattomasti liikuntatietoa” -työkaluston kehittäminen liikunnan vaikuttavuuden seuraamiseksi ja osoittamiseksi
  1. indikaattoreiden määrittely
  2. työkalun mallinnus Power BI:tä hyödyntäen
  3. tavoite: ensimmäinen versio valmis toukokuu 2022

- Liikunnan ajankohtaisviestintä LiikuntAsiaa-utiskirjeillä keskeisille päättäjille ja vaikuttajille

– vuoden 2021 neljästä uutiskirjeestä kolmessa keskityttiin kuntavaaleihin ja viimeisessä heräteltiin sote-uudistukseen ja liikunnan yhdyspintatehtäviin

- Osallistuminen sekä Varsinais-Suomen että Satakunnan maakuntastrategioiden valmisteluprosessiin tuoden liikuntaa esille mahdollisimman laajasti seutukuntien hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden edellytyksenä

– lausunnot annettiin molemmista strategialuonnoksista edelleen liikuntaa näkyvämmiin esille nostaan

- Liikuntaolosuhteisiin liittyvät koulutukset:
  1. Suomen Palloliiton ajankohtaiswebinaari: jalkapallonurmien rakentaminen ja mikromuovit, Palloliiton työkalu liikuntapaikkarakentamisen tiedolla johtamiseen (28 osallistujaa),
  2. tekonurmien hoidon päivityskoulutus (21 osallistujaa),
  3. vertaiskokemusten vaihto: uusien liikuntapaikkojen uudenlaisen (kaupallisen) käytön linjaukset jne.
- Nuorisopassin kokeilupilotin suunnittelu ja toteutus kolmessa kunnassa (Naantali, Raisio ja Turku):
  - Kolmen kuukauden pilotin aikana noin 800 nuorta latasi Nuorisopassin käyttöönsä, ja heistä 280 käytti sen tarjoamia etuja.
  - Mihi-toiminta jatkui entisellään ja kunnat veivät tietojaan Turun seudun harrastuskalenteriin
- Leikkipuistojumppa jatkokoulutus ohjaajille järjestettiin 23.3. (23 osallistujaa)
  - toimintaa pystyttiin kunnissa toteuttamaan kevät–kesä-syyskaudella
- Vuodelle 2021 suunniteltua Vertaisliikuttajakoulutusta ei kyetty koronasta johtuen järjestämään.
  - yhteiseksi työkaluksi ja kaikkien kuntien käyttöön valmisteltua (välineet, jumppaohjeet) VertaisWeskaa hyödynnettiin kuntien omassa toiminnassa, samoin videoituja jumppaohjeita LiikUn youtube-kanavalla.
- Soveltavan liikunnan yhteistyö:
  - vuosittainen seura- ja yhdistystapaaminen järjestettiin etätapaamisena 11.2. (39 osallistujaa),
  - laitettiin alulle yhteistyö Lounais-Suomen Avustajakeskuksen kanssa tavoitteena liikuntakoulutus avustajille helppoon liikkumiseen ja ulkoiluun avustettavan kanssa (tavoite: toteutus kevät 2022)
  - Avoimet ovet -hankkeen seura- ja yhdistystapaamisten järjestäminen ja seurojen tukeminen soveltavan toiminnan käynnistämässä
  - RL-kumppanuusverkoston koordinaattori oli lisäksi mukana sekä Hyvät muovit- että Soveltavaa liikuntaa kaksikielisiin kuntiin -hankkeiden ohjausryhmissä
- Maksuttomien seurakoulutusten kokonaisuus kytkettiin vahvemmin kumppanuusverkoston työskentelyyn LiikUn seurakehittäjien vahvalla panoksella.
- Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkosto oli edustettuna Turun seudun Viisaan liikkumisen -työryhmässä.
- Lounais-Suomen kuntien liikuntaseminaari järjestettiin yhteistyössä aluehallintoviraston kanssa 5.–6.10. (24 osallistujaa).

**RAJATTOMASTI
LIIKUNTAA**

SATAKUNTA

**RAJATTOMASTI
LIIKUNTAA**

VARSINAIS-SUOMI

Päivittäisen liikkeen lisääminen – lapset ja nuoret

Vuoden 2021 aikana LiikU tarjosi monipuolisia työvälineitä lasten ja nuorten liikuntaa järjestäville tahoille toiminnan kehittämiseksi. Tavoitteena oli edistää liikuntamyönteistä toimintakulttuuria, terveellisiä elämäntapoja sekä fyysisen aktiivisuuden suositusten toteutumista varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Paikallistasolla tuettiin toimijoita ja kuntia Liikkuvat-ohjelmien kehittämistyön eri vaiheissa. Lisäksi edistettiin harrastamisen mahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä. Edistämistyötä tehtiin verkostotyön, koulutuksen, sparrauksen, tukipalveluiden ja viestinnän avulla.

Yhteistyö eri toimijoiden välillä oli avainasemassa lasten ja nuorten liikunnan kehitystyössä. Keskeiset yhteistyötahot valtakunnan tasolla olivat: Olympiakomitea, Liikkuvat-ohjelmakokonaisuus, Liikunnan ja kansanterveyden edistämisen säätiö (LIKES), opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM), Opetushallitus (OPH) ja Finlands Svenska Idrott (FSI). Paikallistason keskeisimmät yhteistyötahot olivat Lounais-Suomen aluehallintovirasto (LSAVI), Varsinais-Suomen ja Satakunnan kunnat eri hallintokuntineen, lajiliittojen alueelliset organisaatiot sekä toiminta-alueemme urheiluseurat.

Osa toimenpiteistä toteutettiin hanketyönä. Helmikuussa 2021 päättyi LiikUn hallinnoima Liikunnan aluejärjestöjen (15) yhteinen Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa, yhteistyö ja verkostot lapsen liikkumisen edistäjinä -hanke ja Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n hallinnoima, alueiden yhteinen valtakunnallinen Lisää Liikettä opiskelu- ja koulupäiviin -hanke. Tämän jälkeen edistämistyötä jatkettiin Liikunnan aluejärjestöjen (15) yhteisellä valtakunnallisella Lisää liikettä varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, toiselle asteelle sekä harrastusmahdollisuuksien edistämistä peruskouluissa -hankkeella. Hankekausi alkoi 1.3.2021 ja jatkuu aina 28.2.2022 asti. Hanketta hallinnoi Hämeen Liikunta ja Urheilu ry ja siihen saatiin tukea opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Liikkuva varhaiskasvatus

Vuonna 2021 kehittämistyön päämääränä oli edistää varhaiskasvatuskäisten fyysisen aktiivisuuden suositusten toteutumista, vähintään kaksi tuntia varhaiskasvatuspäivän aikana. Lounais-Suomen alueella varhaiskasvatuksen liikunnan edistämistyöstä vastasi LiikUsta Anna Blomroos.

Varhaiskasvattajille tarjottiin liikunnan täydennyskoulutusta, joiden tavoitteena oli jalkauttaa varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suosituksia käytäntöön, tukea Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman toteuttamista sen eri vaiheissa sekä välineitä liikunnallisen toimintakulttuurin kehittämiseen. Edistämistyötä tehtiin yhdessä valtakunnallisen Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman kanssa.

LiikU edisti alueellisesti Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmaa kunnan ja varhaiskasvatustyöyksiköiden tarpeiden mukaan monin eri tavoin. Vuoden aikana varhaiskasvatuksen liikkumis- ja hyvinvointiohjelmaan alueeltamme rekisteröityi mukaan kolme uutta kuntaa, Merikarvia, Parainen ja Uusikaupunki ja reilu 50 uutta varhaiskasvatustyöyksikköä. Mukaan lähteville uusien yksiköiden koko työyhteisölle tarjottiin maksuton Pienten askelten perehdytys -työpaja. Työpajoja pidettiin vuoden aikana yhteensä 15 ja niihin osallistui 189 varhaiskasvattajaa. Vuoden päättyttyä 81 % LiikUn alueen kunnista oli mukana Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa.

Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa jo mukana olleita kuntia ja yksiköitä sekä alueen hankekuntia tuettiin heidän tarpeisiinsa liittyen pääsääntöisesti kuntakoordinaattoreiden kautta, kun vallitsevan koronatilanteen takia suoraan yksiköihin ei juuri päästy vierailemaan. Sparrauksien tavoitteena oli tukea kuntakoordinaattoria ja varhaiskasvatuksen henkilöstöä lasten päivittäisen liikunnan edistämässä varhaiskasvatuksessa sekä kehittämishankkeiden etenemisessä. Alueeltamme 14 kuntaa sai Liikunnallisen elämäntavan paikallisia kehittämisavustuksia varhaiskasvatus toiminnan edistämiseen. Sparrauksia tehtiin lähitaapaamisina, puhelimitse, Teamsin välityksellä sekä sähköpostitse vuoden aikana 37 ja niihin osallistui 153 henkeä. Ruotsinkielisten urheiluliittojen yhteisjärjestön Finlands Svenska Idrott:n (FSI) kanssa tehtiin yhteistyötä ruotsinkielisten kuntien osalta. Sparrausten yhteydessä pyrimme aina nostamaan esille nykytilan arvioinnin työkalun oman toiminnan kehittämässä, seurannassa ja arvioinnissa. Nykytilan arvioinnin on täyttänyt alueellamme 186 yksikköä toimintakaudella 2020–2021 ja 68 yksikköä syksyllä 2021.

Korostimme varhaiskasvatuksen johdon sitoutuneisuuden merkitystä kehittämistyössä, koska johtajalla on tärkeä rooli liikkumisen lisäämisessä ja Liikkuvan varhaiskasvatuksen toteutuminen arjessa helpottuu, kun johtamisen rakenteet ovat selkeät ja toiminta nivoutuu tiiviisti varhaiskasvatussuunnitelmaan. Esihenkilöitä tuettiin ohjelmatyön johtamisessa tarjoamalla maksuttomia Liikkuva varhaiskasvatus – Johtajan työpajoja, joita toteutettiin vuoden aikana kolme ja niihin osallistui yhteensä 36 varhaiskasvatuksen esihenkilöä. Alkuvuodesta myös pilotoimme valtakunnallista johtajille suunnattua syventävää työpajaa Raumalla ja Raisiossa. Lisäksi järjestimme yhteistyössä aluehallintoviraston kanssa kuntapäätäjille,

luottamushenkilöille ja varhaiskasvatustyöyksiköiden, koulujen sekä oppilaitosten johdolle Enemmän mahdollisuuksia, lisää hyvinvointia -webinaarin. Tilaisuudessa oli mukana yhteensä 80 henkeä, joista hiukan vajaa 30% edusti varhaiskasvatusta.

LiikUn hallinnoima Lounais-Suomen kuntien varhaiskasvatuksen liikkumisen edistämisen verkosto kokoontui vuoden aikana kolme kertaa, jotka kaikki toteutettiin Teamsin välityksellä etänä. Verkostotapaamisissa oli mukana 73 alle kouluikäisten lasten liikunnan edistäjää. LiikUsta Anna Blomroos vieraili vuoden aikana kuntien omissa sisäisissä verkostotapaamisissa kahdeksan kunnan osalta.

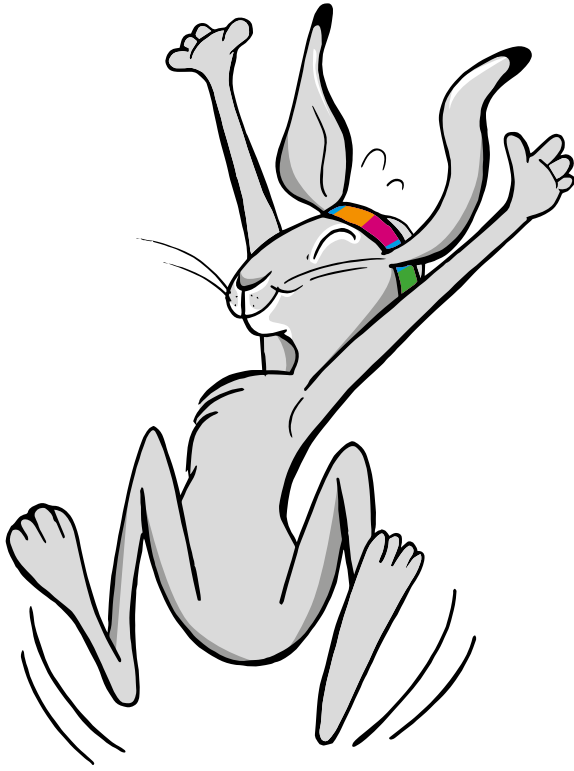
Edistimme alle kouluikäisten lasten ja heidän perheiden laadukasta harrastustoimintaa järjestämällä Liikuntaleikkikoulun ohjaajakoulutuksia avoimena sekä yhteistyössä kuntien kanssa. Koulutuksia järjestettiin vuoden aikana kaksi ja niihin osallistui yhteensä 18 osallistujaa. Varhaiskasvatuksen henkilöstölle tarjottiin myös liikunnan täydennyskoulutusta liikkeen lisäämiseksi. Vuoden aikana toteutui 36 liikunnan täydennyskoulutustilaisuutta, joihin osallistui 416 varhaiskasvatuksen ammattilaista. LiikUn kouluttajina toimivat varhaiskasvatuksen ammattilaiset.

Vuoden 2021 lopussa LiikUn alueella, Eurajoella järjestettiin Suomen toinen Liikkuva perhe -ohjelman työpaja. Tilaisuudessa oli mukana seuratoimijoita, vanhempaintoimikunnan edustaja, Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän neuvolan terveydenhoitajat ja työntekijöitä kunnan eri hallintokunnista (varhaiskasvatus, hyvinvointipalvelut) kehittämässä kunnan perheliikuntaa. LiikU oli mukana tilaisuudessa ja esittelimme aluejärjestöt ja meidän tukitoimet perheliikunnan edistämiseen.

Järjestimme yhteistyössä Lounais-Suomen aluehallintoviraston kanssa Liikunnallisen elämäntavan paikallisten kehittämistukien info- ja hakutilaisuuden marraskuussa, jossa oli mukana 26 osallistujaa. LiikU tiedotti kaikkia alueensa kuntia kehittämisavustuksista ja sparrasimme kuutta eri kuntaa Liikkuva varhaiskasvatus painopisteen osalta hankehaussa.

Liikkumisen edistäminen, kuten mikä tahansa kehittämistyö, vaatii intoa ja uskallusta kokeilla uutta, lupaa epäonnistua ja mahdollisuutta parantaa kokeilua. Tärkeää on muistaa, että kehittämisen tulee olla hauskaa ja yhteiseen tavoitteeseen perustuvaa. Halusimme nostaa esille alueemme hyviä käytänteitä ja ideoita, joilla yksiköt ovat edistäneet lasten päivittäistä liikkumista ja liikunnan iloa. Julkaisimme läpi vuoden hyviä käytänteitä varhaiskasvatuksen uutiskirjeessä ja somekanavilla ja jaoinme yksiköille kiitokseksi varhaiskasvatuksen liikuntakortit.

Olimme koko vuoden vahvasti mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa Liikunnan aluejärjestöjen omaa, varhaiskasvatukselle suunnattuja Jekku-jänö-kampanjoita. Kam-

panjoiden tavoitteena on edistää alle kouluikäisten lasten liikkumista. Vuoden aikana Liikunnan aluejärjestöt tuottivat osana Lisää liikettä -hanketta Jekku-jänö-lorukortit, Jekku-jänön videon sekä Jekku-seikkailuviikon. Materiaalit ovat edelleen kaikkien saatavilla Liikunnan aluejärjestöjen verkkosivuilla. LiikUn alueella lorukortteja jaettiin yhteensä 470 pakkaa varhaiskasvatusyksiköihin ja perhepäivähoitoon. Korteissa olevat lorunpätkät vauhdittavat lasta liikkumaan riimien tahdissa ja antavat vinkkejä motoristen perustaitojen harjoitteluun. Loppuvuodesta tuotetun Jekku-seikkailuviikon tavoitteena oli lisätä vauhdikasta liikettä sisätiloissa heittäytymällä mukaan Jekun seikkailuihin. Seikkailuviikolle osallistui LiikUn alueelta 164 yksikköä (18 % kaikista mukana olleista).

Liikkuva koulupäivä

Vuoden 2021 kehittämistyön päämääränä oli, että jokaiselle oppilaalle mahdollistuu tunti fyysistä aktiivisuutta koulupäivän aikana sekä edistää, että jokaisella lapsella ja nuorella on aito mahdollisuus liikunnalliseen harrastukseen koulupäivän yhteydessä. Edistämistyötä LiikUssa toteutti toukokuun loppuun asti Anu Muurinen. Loppuvuoden osalta Elina Setälä ja Tino-Taneli Tänttu jakoivat edistämistyön vastuun.

Liikkuva koulu -toiminnan edistämistyötä varjosti koko vuoden koulujen poikkeus- ja kuormitustila turvallisen opetuksen järjestämisen vuoksi. Mentoroinnit, sparraamiset ja koulutukset toteutettiin pääsääntöisesti etäversioina (puhelin- ja verkkosparraukset sekä etäkoulutukset). Perusasteen koulujen ja kuntien kehittämistoimilla tuettiin Liikkuva koulu -toimenpiteiden vakiintumista sekä järjestöjä yhteistyön tiivistämisessä koulujen ja kuntien kanssa.

Sparrauksia toteutettiin yksilöllisesti ja räätälöidysti. LiikU toteutti sparrauksia Liikkuva koulun vakiinnuttamiseen vuoden aikana kolme ja niihin osallistui 26 toimijaa.

Vuoden 2021 lopussa Lounais-Suomen peruskouluis- ta 96 prosenttia on rekisteröitynyt Liikkuviiksi kouluiksi ja nykytilan arvion on tehnyt 94 koulua tarkasteluvälillä 2020–2021 ja syksy 2021 (32 %). Nykytilan arvioiteja tehtiin aiempaan vuoteen verrattuna huomattavasti positiivisempi määrä.

LiikU on tuottanut Liikunnan aluejärjestöjen käyttöön Uutta buugia Liikkuva kouluun -työpajan, joka on suunniteltu jatkumoksi koulujen Liikkuva koulu -toiminnalle. Työpajan tavoitteena on tukea koulujen pitkäjänteistä kehittämistyötä ja toiminnan jatkuvuutta sekä jäsentää liikkuva kouluarkea konkreettisin keinoin. Työpajassa käytetään työkaluna muun muassa nykytilan arviota. Lisäksi työpaja sidottiin vahvasti opetussuunnitelmaan sekä nostettiin esiin oppilaiden ja huoltajien osallisuus liikkuvassa kouluarjessa. Uutta buugia Liikkuva kouluun -työpajoja päästiin toteuttamaan yhdeksän, joissa oli yhteensä mukana 160 opettajaa. Väikkäri-koulutuksia päästiin toteuttamaan vuoden aikana yhteensä 22, joihin osallistui 341 oppilasta. Väikkäri-koulutuksen tavoitteena on, että nuoret itse suunnittelevat liikuntaleikkejä ja -pelejä välitunneille ja kannustavat kaikkia osallistumaan liikunnalliseen välitunti-toimintaan. Näin välitunneille saadaan nuorten näköistä ja -oloista tekemistä ja liikettä mukavasti yhdessä leikkien ja pelaillen. Tavoitteenamme on ollut, että kuntien liikunta-toimet yhteistyössä opetustoimen kanssa vastaavat vertaisliikuttajakoulutusten toteuttamisesta kuntakohtaisesti, jolloin toiminta saadaan vakiinnutettua. Tässä tavoitteessa onnistuttiin muun muassa Salon ja Rauman osalta. Rauman väikkärikouluttajaksi koulutettiin Rauman OKL:n opiskelijat edellisvuosien tapaan, tällä kertaa kuitenkin etäkoulutuksena.

LiikUn hallinnoima Liikkuva koulu -verkosto kokoontui vuoden aikana neljä kertaa, joista yksi, huhtikuussa toteutettu verkostotapaaminen järjestettiin yhdessä Liikkuvan opiskelu -verkoston kanssa. Pääteemana oli tällöin liikunnalliset pedagogiset pakopelit. Kouluttajana toimi EduEscapen Joonas Koiranen. Syksyn Liikkuva koulu -verkostotilaisuus järjestettiin etänä marraskuussa pureutuen teemaan ”Liikkuva koulu ei ole ohi”. Puhumassa verkostotilaisuudessa olivat ohjelmajohtaja Antti Blom, joka piti tilannekatsauksen missä mennään Liikkuva koulu -ohjelmassa ja Likesiltä tutkija Katja Rajala kertomassa nykytilan arviointi kehittämistyön tukena sekä yläkoulun oppilaiden osallisuutta tukevista työkaluista.

Helmikuussa 2021 julkaistiin uudet peruskouluikäisten fyysisen aktiivisuuden suositukset, joita LiikUn jalkautti ja lisäsi paikallista liikuntatietoutta kouluikäisille suunnattua suosituksista eri tukitoimin.

LiikU oli myös mukana toteuttamassa Kuninkaanhaan koulun ja Länsi-Porin koulun liikunta- ja urheiluluokkien soveltuvuuskokeita yläkouluun pyrkiville.

HARRASTAMISEN SUOMEN MALLI

Lasten ja nuorten harrastamisen edistäminen koulupäivän yhteydessä

Lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastustoiminnan edistäminen on kirjattu vahvasti nykyisen hallitusohjelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Hallitusohjelman linjauksen mukaan tavoitteena on taata jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus mieluisaan, maksuttoman harrastukseen koulupäivän yhteydessä. Lisäksi vahvistetaan koulujen aamu- ja iltapäivätoimintaa, kerhotoimintaa sekä yhteistyötä kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä.

Harrastustoiminnan pilottihankkeessa, Suomen mallissa, päätavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Suomen mallissa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen harrastustoiveista, olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen koordinoiminen sekä koulun ja harrastustoimijoiden yhteistyö.

Harrastamisen Suomen mallin pilottikaudella 1.1.–5.6. LiikUn alueelta oli mukana 13 kuntaa (Eurajoki, Kankaanpää, Merikarvia, Pori, Siikainen, Aura, Naantali, Pöytyä, Raisio, Rusko, Salo, Sauvo, Turku). Lukuvuodeksi 2021–2022 toiminta laajeni ja LiikUn alueelta hankerahaa myönnettiin 33 kunnalle. Varsinais-Suomesta: Kaarina, Kemiönsaari, Laitila, Lieto, Loimaa, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Parainen, Pöytyä, Raisio, Rusko, Salo, Sauvo, Somero, Taivassalo, Turku ja Uusikaupunki sekä Satakunnasta Eurajoki, Eura, Harjavalta, Huittinen, Kankaanpää, Kokemäki, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Pori, Siikainen, Säkyliä ja Ulvila.

LiikU käynnisti Lounais-Suomen kunnille avoimen harrastamisen edistämisen -verkoston, jossa ovat olleet mukana lounaissuomalaiset Harrastamisen Suomen mallin hankunnat sekä Lounais-Suomen aluehallintovirasto. Verkosto kokoontui vuoden 2021 aikana kuusi kertaa ja tapaamisissa oli mukana yhteensä 150 toimijaa. Verkoston tehtävänä on ollut tukea kuntia harrastustoiminnan kehittämisessä, hakea yhdessä ratkaisuja havaittuihin haasteisiin sekä ideoida uusia tapoja kehittää lasten ja nuorten harrastustoimintaa. Verkostossa mukana olevat kunnat ovat kysytyyn palautteen mukaan pitäneet verkoston olemassa oloa hyvin tarpeellisena. Verkoston lisäksi LiikU on tarjonnut kuntakohtaista tukea ja sparrannut kuntia heidän omien tarpeiden mukaan. Vuoden 2021 aikana LiikU kontaktoi kaikki hankekunnat, teki tiiviimpää yhteistyötä 26 kunnan kanssa ja toteutti sparrauksia harrastamisen edistämiseen 53 kertaa ja niihin osallistui yhteensä 79 henkeä.

Osaavilla ja innostavilla ohjaajilla sekä harrastetoiminnan laadulla on selkeä yhteys. Verkoston avulla LiikU on levittänyt tietoa kuntien mahdollisuuksista koulutuksiin. Osa koulutuksista on ollut avoimia ja osa kuntien tilauskoulutuksia. Ohjaajien laadun varmistamiseksi toteutimme Lasten Liike -koulutuksia Lounais-Suomen alueella yhteistyössä Olympiakomitean kanssa. Aloittelevien ohjaajien koulutuksia toteutettiin, joista kahdeksan lähitoteutuksena, loput verkko- tai hybridiversioina. Kokoneiden ohjaajien, valmentajien ja opettajien koulutuksia toteutettiin neljä, joista kaksi lähikoulutuksena ja kaksi verkkokoulutuksena. Harrastamisen Suomen mallin koululaiskyselyssä nousi lasten vahvana toiveena parkour. Toteutimme neljä Parkour-ohjaajan introkoulutusta ja niissä oli mukana yhteensä 41 osallistujaa.

Liikkuva opiskelu

Vuonna 2021 kehittämistyön päämääränä oli koordinoida sekä auttaa ja tukea toimijoita alueellisessa ja paikallisessa Liikkuva opiskelu -kehittämissä. Edistämistyötä LiikUssa toteutti toukokuun loppuun asti Anu Muurinen ja loppuvuoden osalta Elina Setälä.

Kehittämissä jatkui 2. asteen oppilaitosten Liikkuva opiskelu -kehittämissä tukemisessa. Ne toisen asteen oppilaitokset, jotka olivat olleet hankkeessa mukana 1–2 vuotta olivat oikeutettuja hakemaan vielä jatkokautta. Lounais-Suomessa jatkohankkeen tukea sai neljä hakijaa (Rauma, Somero, Nakkila ja Turku). LiikU sparrasi vuoden aikana viittä oppilaitosta.

Vuoden 2021 aikana Liikkuviksi oppilaitoksiksi Lounais-Suomen alueella rekisteröityi 41 (65 %) oppilaitosta ja nykytilan arvioinnin täytti 20 oppilaitosta. Luvut ovat valtakunnallisiin lukuihin verrattuna linjassa.

Helmikuussa 2021 järjestettiin yhteistyössä aluehallintoviraston kanssa Liikkuvan opiskelun hakuinfo, jossa case-esimerkkeinä ja asiantuntijoina puheenvuoron käyttivät Muuramen lukio, Valkeakosken ammattiopisto sekä Lappeenrannan hyvinvointikoordinaattori. Viimeisen puheenvuoron tavoitteena oli avata kuulijoille lukion uudistuvan opetus suunnitelman sisältöä Liikkuvan opiskelun näkökulmasta.

Kentältä tulleen palautteen myötä LiikU työsti kaksi uutta koulutuskokonaisuutta Liikunnan aluejärjestöjen käyttöön Liikkuvan opiskelun tukitoimiksi; Tauoilla energiaa opiskeluun ja fyysisesti aktiivisempi opiskelupäivä – toiminnallinen oppitunti toisen asteen opiskelijoille. Tauoilla energiaa opiskeluun -koulutuksen myötä pyrittiin lisäämään tietoisuutta istumisen ja runsaan paikallaan olon negatiivisista vaikutuksista hyvinvointiin ja oppimiseen ja antamaan konkreettisia työkaluja tauottamiseen. Yllä mainituin keinoin lisättiin Rauman lyseon lukion, Raision seudun koulutuskuntayhtymän (useita yksiköitä) ja Paasikivi-Opiston henkilöstön osaamista. LiikU vieraili myös tämän kokonaisuuden tiimoilta Päijät-Hämeen Liikunnan

ja Urheilun alueen Liikkuvan opiskelun verkostotapaamisessa. Toinen, opiskelijoille suunnattu oppitunti pilotoitiin Mynämäen lukiossa huhtikuussa. Näitä oppitunteja pidettiin kaksi, ja niihin osallistui kaikki ensimmäisen vuoden opiskelijat. Kaiken kaikkiaan Fyysisesti aktiivisempi opiskelupäivä -koulutuksia pidettiin 18, joissa oli mukana 376 osallistujaa. Toisen asteen oppilaitoksissa Liikuntatutorkoulutuksia toteutettiin vuoden aikana seitsemän ja niihin osallistui yhteensä 86 vertaisliikuttajaa. Pyrimme käynnistämään Liikuntatutoreiden oman verkoston, mutta se ei ottanut vielä tuulta alleen.

LiikUn hallinnoima Liikkuva opiskelu -verkosto kokoontui vuoden aikana kolme kertaa, joista yksi oli yhdessä Liikkuva koulu -verkoston kanssa. Syksyn verkostotilaisuus järjestettiin teemoilla toiminnan väkiinnuttaminen, hyvät jutut ja haasteet työstä, oppilaitoskuulumiset sekä ajankohtaiset asiat LiikUsta ja AVIsta.

Liikuntapäivät

Liikutimme vuoden aikana yhteensä 1992 henkeä eri kohderyhmien liikuntapäivissä. Järjestimme tilauksesta monipuolisia ja räätälöityjä liikuntatapahtumia Porin Suomalaisen Yhteislyseon koululle, Lauttakylän lukioon ja Taivassalon sekä Pomarkun kunnalle. Turun ammatti-instituutin TAI:n (useita yksiköitä) opetushenkilökunnalle suunnatussa hyvinvointipäivässä LiikU oli mukana suunnittelussa ja toteutuksessa. Noin viisikymmentä opettajaa osallistui päivän aikana liikunta- ja hyvinvointiteemaiseen Amazing race -kisailuun. Amazing race -kisailu toteutettiin myös lokakuussa Novidassa reilulle 80 osallistujalle. Ulvilan yhteiskoululle toteutimme seikkailuliikuntana laskeutumisen Ruosniemen kallioilta. Olimme myös mukana toteuttamassa liikuntapisteitä Sauvon kunnan lasten kulttuuripäivässä.

Olimme toteuttamassa tilauksesta Porin harrastamisen mallin selviytyjissä yhteistoiminnallisia ja liikunnallisia kerhoja 13 kertaa, joissa liikkui yhteensä 130 lasta. Porin koulujen 5-luokkalaisten seikkailupäivät järjestettiin perinteiseen tyyliin Ruosniemen ankkalammella elo-syyskuun vaihteessa. Seikkailuissa liikkui neljän päivän aikana yhteensä reilu 850 oppilasta opettajineen.

Järjestimme tilauksesta Ulvilan kaupungille kaksi varhaiskasvatuksen liikuntapäivää, joissa liikkui yhteensä lähes 450 lasta ja varhaiskasvattajaa. Mukana varhaiskasvatustapahtumissa oli myös kolme perhepäivähoitajaa lapsineen. Lisäksi järjestimme tilauksesta Nakkilan päiväkotiin varhaiskasvatusliikuntapäivän, jossa oli mukana 93 osallistujaa.

Tuu mukaan!

Turun Osuuskauppa (TOK) on LiikUn historian ensimmäinen yhteistyökumppani. Aivan samoin LiikU on Osuuskaupan ensimmäinen kumppani. Vuonna 2021 pitkäaikaiset kumppanit toteuttivat yhteisen Tuu mukaan! -kampanjan, jonka tarkoituksena oli kannustaa lapsia ja

nuoria liikuntaharrastuksen pariin. Tutkimuksien mukaan lapset lopettavat harrastuksen keskimäärin 10,6 vuoden iässä. Koronapandemian vaikutuksen myötä seuratoiminnan parista on pudonnut lapsia huolestuttavan paljon.

Tuu mukaan! -kampanjaan oli ennen kaikkea viestinnällinen kampanja, johon lähti mukaan 53 TOK:n alueen urheiluseuraa. Syyskuu on perinteisesti uuden harrastuksen aloitusaikaa ja mukana olleet seurukset kutsuivat kaikki lapset ja nuoret mukaan kokeilemaan toimintaansa ilmaisilla kokeilukerhoilla. Seurat saivat käyttöönsä kampanjailmeen mukaisen somemarkkinointiaineiston, jonka lisäksi kampanja oli vahvasti esillä kaikissa TOK:n päivittäistavaraliikkeissä. Kampanja sai runsaasti positiivista huomiota perinteisissä medioissa, kuten sanomalehdissä ja radiossa sekä tietenkin sosiaalisessa mediassa.

Arki liikuttaa!

Arki liikuttaa! oli lokakuussa, heti Tuu mukaan -kampanjan jatkoksi toteutettu LiikUn ja TOK:n yhteinen kampanja, jossa etenkin lapsiperheitä kannustettiin liikkumaan yhdessä. Viikottain vaihtuvat teemat olivat; luontoliikunta, arjen aktiivisuus, lajikokeilut ja hyvinvoinnin kulmakivet. Viimeisimmän viikon aikana kampanjassa tuotiin esille muun muassa liikunta- ja ravitsemussuosituksien sisältöä ja tutkimusnäyttöä, miten laadukas ravinto ja riittävä liikunta tukevat lapsen koulumenestystä ja kognitiivisten taitojen kehittymistä.

Reilu Kaveri -stipendit koulujen kevätjuhliissa

Turun Osuuskauppa (TOK) tarjosi LiikUn kanssa yhteistyössä jokaiselle TOK:n toimialueen alakoululle mahdollisuuden hakea jo perinteeksi muodostunutta Reilu Kaveri -stipendiä oppilalleen. Sen avulla TOK ja LiikU halusivat olla kannustamassa Turun seudun alakoulujen oppilaita yhteisöllisyyteen ja toisten huomioon ottamiseen. Stipendi kannustettiin luovuttamaan oppilalle, joka ottaa kaikki mukaan leikkeihin ja toimii reiluna kaverina omassa kouluyhteisössään. Oppilaat valitsivat keskuudestaan stipendin saavan oppilaan, joka sai S-ryhmän 50 euron lahjakortin. Reilu Kaveri -stipendiä haki 87 alakoulua.

LIIKUNTATAPAHTUMAT

Lasten ja nuorten leiritoiminta ja liikuntatapahtumat

Alkuvuoteen lähdettiin Pitkis-Sport-leiriä valmistellen, kun Kesis-leirin osalta päätös oli tehty jo aiemmin, että Kesistä ei toteuteta kesällä 2021. Pitkis-Sport 2021 liikuntaleiri päätettiin perua vallitsevan koronatilanteen takia ennen laskutuksen aloittamista 24.3. Pitkis-Sport liikuntaleirin tilalla järjestettiin viikolla 27, 6.–7.7. Nuorisajohtajien Pitkis, johon osallistui 39 innokasta ja motivoitunutta

nuorta. Nuorisajohtajakoulutuksen mahdollistivat Pitkiksen johtoryhmä sekä kolme vapaaehtoisesta nuorisojohdaja-kouluttajaa.

Kesällä 2021 järjestettiin neljän päivän kestoisia Pitkis-lajikouluja alakouluikäisille lapsille Porissa, Raumalla ja Kokemäellä. Lajikouluja pidettiin 1.–3.-luokkalaisille ja 4.–6.-luokkalaisille maanantaista torstaihin jokaisessa kaupungissa, päivittäisen lajikoulun keston ollessa 2,5 tuntia. Lajikouluissa liikkui kesän aikana yhteensä 60 lasta.

LiikUn leirejä kehittävät ympärivuotisesti kokoontuvat leirien johtoryhmät. Pitkis-Sportin johtoryhmä kokoontui vuoden aikana viisi kertaa, kolme kertaa etänä keväällä ja kaksi kertaa livenä loppuvuonna. Kesis-leirin leiriohjaajat olivat koolla yhden kerran loppuvuonna 2021 Teamsin kautta. Ammattitaitoiset ja luotettavat vapaaehtoiset ovat leiritoiminnalle korvaamaton voimavara. Keväällä heille tarjottiin maksutta Haastavan lapsen kohtaaminen leirillä -koulutusta, jossa oli mukana 15 vapaaehtoista.

LiikU haki syyskuussa opetus- ja kulttuuriministeriöstä erityisavustusta valtakunnallisten liikuntajärjestöjen ja aluejärjestöjen toiminnan turvaamiseen koronavirustilanteesta johtuen. LiikU sai avustusta ja Leiritoiminnan kehittäminen -hanke aloitettiin lokakuun alussa. Hanke päättyy 31.9.2022. Leiritoiminnan kehittäminen -hankkeen tavoitteena on elvyttää lasten, nuorten ja perheiden liikuntapahtumien sekä -leirien kirjo, ja kehittää niitä vastaamaan tämän hetken ja tulevaisuuden tarpeita, vaatimuksia ja toiveita. Laura Tolonen aloitti hanketyöntekijänä 1.12.2021, tehtävään leirien kehittäminen, Kesis-leirin toteutus ja sen liitännäistapahtumat.

Vuorineuvos Erik Rosenlewin Säätiön avustuksella hankittiin erilaisia liikuntavälineitä liikuttamaan lapsia, nuoria ja perheitä LiikUn tapahtumissa ja leireillä, jotka ovat avoimia kaikille liikkujille. Porin kaupungin toiminta-avustus vuodelle 2021 kohdennettiin porilaisten lasten ja nuorten liikuttamiseen Porin lajikouluissa ja Nuorisajohtaja-leirillä.

Alueiden liikuntaleirien kehittämisryhmä

Liikunnan aluejärjestöjen leirit liikuttavat normaaleina vuosina vuosittain yli 6000 lasta, nuorta ja aikuista, joista puolet liikkuvat LiikUn järjestämällä Kesis- ja Pitkis-leireillä. Liikunnan aluejärjestöjen leiritoiminnasta vastaavien henkilöiden kesken vuonna 2020 perustettu liikuntaleirien kehittämisryhmä jatkoi kokoontumisiaan vuonna 2021, kokoontuen maaliskuussa seitsemän eri aluejärjestön edustajan voimin etänä teemalla missä mennään vuoden 2021 leirien suhteen. LiikU vastasi vuonna 2021 tämän kehittämisryhmän koordinoinnista.

Viestintä

Päivittäisen liikkeen edistämiseksi lasten ja nuorten toimialalla viestintä on ollut aktiivista vuonna 2021. Jokaiselle kohderyhmälle (varhaiskasvatus, koulu, opiskelu) julkais-

tiin lähes kuukausittain omat uutiskirjeensä, joiden avausprosentti oli keskimäärin 20%. Someviestintä oli myös vilkasta Liikkuvan varhaiskasvatuksen, koulun, opiskelun ja harrastamisen edistämisen tiimoilta. LiikUn facebook-tiliä seuraa 3036 henkilöä ja instagramia 1007 henkilöä.

Leirien sosiaalisen median viestintää tapahtuu ympäri vuoden Instagramissa @kesisleiri ja @pitkissport ja Facebookissa kesisleiri ja PitkisSportOriginal -osoitteissa. Kesiksen facebook-tiliä seuraa 1691 henkilöä ja instagram-tiliä 367 henkilöä. Pitkiksen facebook-tiliä seuraa 2303 henkilöä ja instagram-tiliä 1650 henkilöä.

Pitkis-Sport vapaaehtoisten uutiskirje lähetettiin vuonna 2021 kolme kertaa, ja sen avaamisprosentti oli keskimäärin 54%. LiikUn leiritoiminnan uutiskirje lähetettiin yhden kerran ja sen avausprosentti oli 51,74%. Tiedote Pitkiksestä lähetettiin kaksi kertaa ja se avaamisprosentti oli keskimäärin 50%.

Kouluttajat ja tapahtumatoimijat

Toimintavuoden aikana kouluttajina toimivat: Jorma Alanen, Johanna Berlin, Netta Hannula, Henna Heinonen, Sofia Hiiska, Susanne Kokko, Kati Koskelo, Tia Kraft, Petri Kuokkanen, Sanna Lehtonen, Janna Liikkanen, Susanna Lindström, Helmiina Luoma, Virpi Luoma, Niina Merita-Kaisjoki, Miina Mikkonen, Anu Muurinen, Minna Okkonen, Katja Rautee, Hanna Rosvall-Virtanen, Minna Ruokonen, Marko Seppälä, Ulla Soukainen, Ella Suontausta, Liisa Taimen, Tiina Tenho, Laura Tolonen, Kalervo Valli, Milla Viikari ja Teija Virtanen.

LiikUn kouluttajille järjestettiin vuoden aikana yhteensä 14 täydennyskoulutustilaisuutta, joihin osallistui yhteensä 128 kouluttajaa. Osa tilaisuuksista oli LiikUn omia ja osa valtakunnallisia.

Harjoittelijat

Porin toimistossa Sofia Luovi, Teemu Linnainmaa ja Nina Kurppa.

Kesätyöntekijät

Kesällä 2021 Porin toimiston kesätyöntekijöinä toimivat Netta Hannula, Iina Heikkilä, Saana Huttunen, Luka Karhu ja Aada Tilenius.

Päivittäisen liikkeen lisääminen – aikuiset

Väestön fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan vähäisyys aiheuttaa merkittäviä ja yhä kasvavia haasteita suomalaiselle yhteiskunnalle. Tilanne on vielä entisestään polarisoitunut koronaviruspandemian aikana. Liikkumaton elämäntapa lisää monia kansansairauksia, ikääntymisestä aiheutuvia ongelmia ja kansantalouden kustannuksia, heikentää työelämän tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä on yhteydessä väestöryhmien välisiin terveys- ja hyvinvointieroihin. Vaikka iso osa ihmisistä harrastaa melko aktiivisesti liikuntaa vapaa-ajallaan, on valtaosa päivästä paljolti istumista.

LiikU on omalla alueellaan vastannut yllä esitettyihin haasteisiin omalla toiminnallaan. LiikU edisti liikunnallista elämäntapaa ja itsenäistä fyysistä aktiivisuutta, loi edellytyksiä aikuisliikunnalle yhdistyksiin sekä tarjosi laadukkaita koulutuksia ja liikuntaa edistäviä tapahtumia. Isossa roolissa työn edistämisessä on ollut valtakunnallinen Liikuttava Suomi -hanke, jota LiikU on hallinnoinut. LiikUn keskeisimmät yhteistyötahot olivat Liikkuva aikuinen -ohjelma, Olympiakomitea, opetus- ja kulttuuriministeriö, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY), Lounais-Suomen Aluehallintovirasto (AVI), maakuntaliitot Varsinais-Suomen liitto ja Satakuntaliitto, sairaanhoitopiirit, kunnat ja lajiliitot.

LiikU on koordinoitunut valtakunnallista OKM:n rahoittamaa Liikuttava Suomi -hanketta, jonka tavoitteena on kehittää liikunnan asemaa ja lisätä aikuisten liikettä koko maassa.

LiikU osallistui syksyllä Kunnon kartta -tutkimuksen käytännön mittausten toteutukseen Turussa, ja Naantalissa. Kunnon kartta -tutkimus on UKK-instituutin toteuttama valtakunnallinen neljän vuoden välein toteutettava aikuisväestön liikuntatutkimus.

Toiminta jakautui osioihin: tapahtumat ja kampanjat, työyhteisöliikunta, liikunnan poikkihallinnollinen edistäminen sekä arki- ja hyötyliikunnan edistäminen.

TAPAHTUMAT JA KAMPANJAT

Aikuisten päivittäisen liikunnan tapahtumat vuonna 2021 kokivat yhä muutoksia suunnitelmiin. Kuntien Haastepyöräily-kampanja osui ajallisesti aikaan, jolloin moni muu liikuntalaji oli rajoitusten piirissä. Haastepyöräily saikin runsaasti uusia osallistujia. Liikkuva aikuinen -ohjelman, Turun kaupungin ja LiikUn yhteistyönä suunnitellut Kunnon Päivät -tapahtuma piti järjestää maaliskuussa, mutta ne jouduttiin lopulta myös peruuttamaan.

Kuntien ja eri toimijoiden kanssa järjestetty paikallinen SuomiMies seikkailee -testikiertue supistui koronan vuoksi vain yhteen tapahtumaan Porissa. Osallistujat pääsivät testaamaan oman kuntonsa hikoilematta ja hengästyttäen koronaturvallisesti. Tapahtumassa mitattiin osallistujien kestävyyskunto, puristusvoima ja kehonkoostumus. Lisäksi annettiin ohjeita terveellisestä syömisestä

ja liikkumisesta. Kaikkiaan tällä kiertueella testattiin koronaturvallisesti 180 miestä ja naista. Tapahtumat olivat erittäin suosittuja ja saivat hyvän osanoton sekä yleisöltä että medialta. Raisiossa ja Vehmaalla järjestettiin myös kunnan kanssa yhteistyössä kehonkuntoindeksi mittauspäiviä.

LiikU järjesti SAMK Porin ja Rauman kampuksilla hyvinvointimittauspäivät, joka oli suunnattu henkilökunnalle ja opiskelijoille.

Haastepyöräily

Perinteiseen Haastepyöräily-kampanjaan osallistui 33 kuntaa Satakunnasta, Varsinais-Suomesta sekä Hämeestä (vanhat Satakunnan kunnat). Kampanjassa pyöräilysuoritusten määrästä kilpailtiin kolmessa sarjassa kunnan asukasluvun mukaan (alle 5 000 asukasta, alle 10 000 asukasta ja yli 10 000 asukasta). Vapusta juhannukseen pidettävän perusjakson lisäksi osa kunnista jatkoi kampanjaa elokuun loppuun asti. Haastepyöräily-kampanjan tavoitteena on kannustaa kaiken ikäisiä ja tasoisia pyöräilemään alueellamme. Jokaiseen kuntaan lähetettiin ennen kampanjan alkua materiaalipaketti, joka sisälsi esitteitä, julisteita ja palkintoja.

Haastepyöräilyn suoritukset kirjattiin netti- ja mobiilikirjauksina ja tilannetta pystyi seuraamaan reaaliaikaisesti kuntarankingista. Kampanjan aikana pyöräiltiin 33:ssä kunnassa 1 405 016 kilometriä joka on lähes 500 000 km enemmän kuin edellisenä vuonna. Haastepyöräilyn suoritukset kirjattiin pääsääntöisesti mobiilikirjauksina, mutta myös pyöräilykortteja ja kirjausvihkoja oli käytössä osassa kunnissa.

Eura voitti yli 10 000 asukkaan sarjan, Huittinen voitti yli 5000 asukkaan sarjan ja Karvia alle 5000 asukkaan sarjan. Kaikissa voittokunnissa panostettiin mm. kampanjan tiedottamiseen, pyöräilyyn kannustamiseen ja käytössä oli pyöräilypassi/-kortti, joten ne jotka kokivat mobiiliin haasteellisenä, pääsivät osallistumaan kampanjaan.

Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä LiikUn sekä kampanjan osallistuvien kuntien liikuntavirastojen kanssa. LiikU ja kunnat arpoivat kaikkien pyöräilijöiden kesken mm. polkupyöriä, joista ilmoitetaan voittajille erikseen.

Mobiilisovellus on myös toiminnassa ympäri vuoden, eli sitä voi käyttää ilmaiseksi ja tallentaa omat pyöräilyt sinne. Pyöräilyhistoria jää näkyviin ja mobiili toimii taas ensivuoden kampanjassa samoilla tunnuksilla. Lisätietoja kampanjasta sekä netti- ja mobiilikirjausohjeet löytyvät osoitteesta www.liiku.fi/haastepyoraily.

Kampanjaan osallistuivat seuraavat kunnat; Eura, Eurajoki, Harjavalta, Huittinen, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kemiönsaari, Kihniö, Kokemäki, Kustavi, Laitila, Lieto, Masku, Merikarvia, Mynämäki, Naantali, Nakkila, Nousiainen, Paimio, Parkano, Pomarkku, Pori, Punkalaidun, Pyhäranta, Rauma, Salo, Siikainen, Säkyä, Taivassalo, Ulvila, Uusikau-punki ja Vehmaa. Kampanjan lopussa pääpalkinnoiksi arvottiin kolme polkupyörää, jotka voittivat Ulvila, Nakkila ja Salo, sekä kaksi lahjakorttia, jotka voitti Karvia ja Nousiainen. Jokaiseen kuntaan annettiin palkinnoiksi muun muassa kampanjan t-paita ja sukat, sekä kunnat palkitsivat osallistujia omilla palkinnoilla.

Henkilöstöliikunta

Työhyvinvointiin panostaminen maksaa tutkitusti itsensä takaisin työyhteisöille moninkertaisesti. Liikunnan lisääminen ja paikallaan olon vähentäminen ovat tärkeä osa

työntekijöiden terveyttä sekä toimintakykyä, jotka vaikuttavat olennaisesti työhyvinvointiin ja työn tuottavuuteen. Myönteisiä vaikutuksia saadaan aikaan kuitenkin vasta silloin, kun liikuntaohjelmalle on mietitty tavoitteet, sovittu toimenpiteistä ja liikkeen lisääminen on osa työntekijöiden arkea. Olemme määrätietoisesti pyrkineet auttamaan työyhteisöjä henkilöstöliikunnan kehittämisessä. Henkilöstöliikunnan kehittämisessä tärkeänä kumppanina ovat olleet sekä Olympiakomitea että Liikkuva aikuinen -ohjelma. Vuoden alusta Suomen Aktiivisin Työpaikka -kartoitus siirtyi aluejärjestöjen operatiiviseen hallintaan. Kartoituksen yhteyteen kehitettiin valtakunnallisen kisan rinnalle maakunnallinen sarja. Kaikkiaan SAT-kartoituksen teki 14 lounais-suomalaista työyhteisöä. Buusti360-liikunta- ja hyvinvointikonseptimme sai positiivista palautetta hyvin mietitystä kokonaisuudesta ja monipuolisuudesta.

Buusti360-konseptin osana toteutimme valtakunnallisen webinaarisarjan viikoilla 42, 44 ja 46. Alueena LiikU oli aktiivisin, jonka johdosta 14 eri työyhteisöä osallistui webinaarisarjaan. Webinaarisarja koostui kolmesta työhyvinvointiluennosta: Jaakko Kotisaari – Hyvinvointimittaus, renki vai isäntä, Emilia Vuorisalmi – Muutos on aina mahdollisuus, Henri Tuomilehto – nukkumalla menestykseen. Webinaarisarja keräsi valtakunnallisesti kaikkiaan 5400 katsojaa, joista Lounais-Suomesta oli 1450. Isompina kumppaneina työyhteisöliikunnan kehittämisessä ovat olleet Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, Auramarine Oy, FinnLamex Oy sekä Raision kaupunki. Heidän ohjelmissaan on toteutettu kehon kuntoindeksi-mittauksia sekä erilaisia koulutuksia, Firstbeat-mittauksia eri yksiköille sekä etävalmennuksia. Varsinais-Suomen Sairaanhoitopiirin kanssa toteutimme yhdessä ammattikorkeakoulun kanssa kehonkuntoindeksimittauksia kaikissa alueen sairaaloissa. Mittauksissa kävi yli 800 henkilöstöön kuuluvaa. Raision kaupungin varhaiskasvatuksen henkilöstö mitattiin 12 eri yksikössä. Kaikkiaan työyhteisötapahtumia oli 31 ja niissä osallistujia yli 3000. Näissä tapahtumissa koronaturvallisuus oli korostetun hyvin hoidettu.

Miten työyhteisössänne liikutaan? Älä arvaile vaan kartoita ja kehitä

Ilmoittaudu mukaan Maakunnan aktiivisin työpaikka -kampanjaan

Kampanja on valtakunnallisten asiantuntijoiden kehittämä.
Jokaisen maakunnan 10 ensimmäisenä ilmoittautunutta veloituksetta (ovh. 500 €)!

Parhaat työyhteisöt palkitaan

Lisätietoja ja osallistuminen buusti360.fi

Viestintä

Toimitimme työyhteisön uutiskirjeen kahdeksan kertaa vuoden aikana. Tilaa uutiskirjeessä on 1260.

Työpaikkaliikunnan verkosto

Työpaikkaliikunnan verkoston tavoitteena on lisätä työpaikkojen tuottavuutta hyvinvoinnin lisäämisen avulla. Keinoina ovat esimerkiksi hyvien käytäntöjen jakaminen ja suunnitelmallisen työpaikkaliikunnan edistäminen.

Eri toimijoihin tutustumalla verkosto voi yhdessä ratkaista esiin tulevia haasteita.

Verkosto kokoontui viime vuonna kolme kertaa (10.2., 6.5. ja 7.10.). Vuoden kaikki tilaisuudet olivat etätilaisuuksia. Osallistujia eri tilaisuuksissa oli keskimäärin 10–20 henkilöä, ja verkoston tilaisuuksiin on osallistunut hr-henkilöstöä työyhteisöistä, palveluntuottajia ja asiantuntijoita. Verkostoon on kirjautunut kaiken kaikkiaan 84 eri työyhteisön edustajaa.

Liikkujan polku -verkosto

LiikU on mukana valtakunnallisessa Liikkujan polku -verkostossa ja sen alatyöryhmissä. Verkostosta saaduilla ideoilla ja sen julkituomat yhteiset valinnat ovat olleet erittäin hyödyllisiä paikallisessa työssä.

KKI-Huittinen-työryhmä jatkoi myös toimintaansa. Työryhmissä on paikallisia järjestöjä, seuroja ja kunnan liikunta-, sekä terveystyöryhmän edustajia. Toiminnan tavoitteena on kehittää kunnan aikuisten terveystyöryhmää yhteistyössä. LiikU on ryhmissä mukana asiantuntijana.

Liikuntaneuvonnan palveluketju

Vuonna 2021 LiikU tuotti liikuntaneuvontapalvelun viidelle kunnalle ostopalveluna. Ostopalveluna liikuntaneuvontaa tuottivat Naantali sekä perusturvakuntayhtymä Akselin jäsenkunnat Masku, Mynämäki ja Nousiainen. Näiden lisäksi toteutamme liikuntaneuvontaa Vehmaalla.

Liikuntaneuvojana em. kunnissa on toiminut LiikUn työntekijä, alku vuonna Inga Luotonen ja loppuvuonna Tiia-Maria Kukka. Vehmaalla liikuntaneuvontaa on antanut Tino-Taneli Tantt.

LiikU on lisäksi tukenut useita lounaissaomalaisia kuntia liikuntaneuvonnan ja liikuntaneuvonnan palveluketjun käynnistämiseksi.

Maakunnallinen sote -vaikuttaminen

LiikU on ollut vuonna 2021 mukana molempien maakuntien (Satakunnan ja Varsinais-Suomen) maakunnallisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmissä. HYTE-ryhmät valmistelevat ja työstävät mm. alueellisen hyvinvointikertomuksen, toimivat yhteistyössä kuntien hyvinvointikoordinaattoriverkoston kanssa sekä ovat laatimassa sote-järjestämissuunnitelmaa. Kokouksia on ollut lähes joka kuukausi.

Liikkujan Apteekki

Liikkujan Apteekki on Suomen Apteekkariliiton, Hengitysliiton, Liikkuva Aikuinen -ohjelman ja liikunnan aluejärjestöjen toteuttama ohjelma. Tavoitteena on edistää liikunnan puheeksi ottoa osana apteekkien asiakaspalvelua. Vuonna 2012 LiikUn alueella pilotoitu toimintamalli on levinnyt Suomessa jo yli 200 apteekkiin.

LiikU on tarjonnut Liikkujan Apteekkeille palveluja ja tehnyt heidän kanssa yhteistyössä esimerkiksi mittauspäiviä. LiikUn alueella on 21 Liikkujan Apteekkiä.

Arki- ja hyötyliikunnan edistäminen

Arki- ja hyötyliikunnan edistäminen on tärkeä tehtävä yhteiskunnassamme, jossa modernin elämäme haasteita ovat liikunnallinen passiivisuus ja liiallinen istuminen. Olemme edistäneet arki- ja hyötyliikuntaa eri yhteyksissä laajasti. Yhteistyössä Olympiakomitean kanssa markkinoidemme työyhteisöille Aktiivinen arki -työpajaa, jossa arjen aktiivisuutta edistetään työpajan tuotosten kanssa. Työpajoja järjestettiin vuoden aikana neljä. 10.5. vietettiin valtakunnallista unelmien liikuntapäivää. Tätä päivää markkinoitiin vahvasti työ- ja muille yhteisöille.

Oto-toimijat/kouluttajat

Marika Hillgren, Susanna Karvinen, Hannu Ketola, Raimo Koskela, Tiia-Mari Kukka, Leena Mäkeläinen, Oona Niittymäki, Tiia Törn, Matias Kilpinen, Sara Soininen, Kristian Kabanen, Juho Kurri, Iida Rissanen, Katri Nieminen, Pauliina Öst, Sonja Tikka, Harri Kivelä, Mika Valkama, Susanna Karvinen ja Essi Kuusinen.

Elinvoimainen seuratoiminta

LiikUn toimialue kattaa 44 kuntaa, joissa LiikU tarjoaa palveluita yli 1000:lle liikunta- ja urheiluseuralle. Noista seuroista LiikUn jäsenseuroja oli vuoden 2021 lopussa 237, jotka saivat 60 euron jäsenmaksua vastaan seuraavia palveluja ja tuotteita:

- Kaksi viidenkymmenen euron (50 €) arvoista koulutuseta. Eduilla voi maksaa osallistumismaksua LiikUn järjestämiin koulutustilaisuuksiin ja seuran tilauskoulutuksiin.
Kahta koulutuseta voi käyttää kaksi eri henkilöä samassa tai eri koulutuksessa, tai yksi henkilö kahdessa eri koulutuksessa (ei koske seminaareja). Koulutuseduilla voi maksaa osallistumismaksun joko kokonaan tai osittain. Koulutuseduista ei kuitenkaan jää jäännösarvoa.
- Lasten Liike -koulutukseen 2 hlö/seura/vuosi mukaan maksutta. Tuleva koulutustarjonta löytyy koulutuskalenteristämme.
- Mahdollisuus palkita ansioituneita henkilöitä LiikUn ansiomerkeillä.
- Mahdollisuus nimetä oman seuran Vuoden Seuratyöntekijä, joka palkitaan LiikUn Urheilugaaloissa (edellyttää illalliskortin ostamista, LiikU vastaa palkinnosta).
- LiikUn jäsenseuroille lähetettävä jäsenposti sekä sähköiset LiikU seurassa -uutiskirjeet, joissa kerrotaan kulloinkin ajankohtaisista asioista (koulutuksista, tapahtumista, hanketuista jne.)
- Buusti360 palvelut (mm. kehonkoostumus mittaukset ja muut mittaukset) -15 %.
- Peliareenan vuokraus 100 €/pvä, varaustilanteen mukaan.
- Mahdollisuuden vuokrata liikuntavälineitä sisältävä Sporttivaunu hintaan 250 €/yksi tai kaksipäiväinen tapahtuma. Pidemmät tapahtumat hinnoitellaan erikseen. Vaunu noudetaan ja palautetaan erikseen sovittavana arkipäivänä.

LiikUn seuratoiminnassa vuonna 2021 oli henkilöresursseina seurakehittäjä/tapahtumatuottaja Jurkka Virtala sekä 1.1.2021–31.5.2021 kehittämispäällikkö Maikku Miettinen. Marko Mäenpää aloitti 1.8.2021 seurakehittäjänä Maikku Miettisen tilalla.

LiikUn seuratoiminnan visio vuonna 2026 on olla kiinnostavin lounaissuomalaisen seuratoiminnan tukija ja perustehtävänä on voimistaa seurojen elinvoimaisuutta.

LiikUn seuratoiminta jatkoi vuonna 2021 työtä strategisten valintojen suunnassa. Seuratoiminnan suunnat on määritelty vuosiksi 2021–2026 neljään osa-alueeseen seuraavasti:

1. Osaamisen polut tukevat seuratoimijoiden (ohjaaja, valmentaja, hallinnon toimija) arjen tekemistä.
2. Vuorovaikutteiset verkostot vahvistavat seurojen kumppanuuksia, uusia toimintatapoja ja resursointia.
3. Vahvistuvat, näkyvät ja arvostetut seuraorganisaatiot elävät ajassa ja toimivat laadukkaasti kulttuuriaan vaalien, arvoa sidosryhmilleen luoden sekä toimijoiden tarpeet huomioiden.
4. LiikU on seurojen tarpeisiin vastaava – oppiva, uudistuva ja tietoperusteisesti johdettu seuratoiminnan asiantuntijaorganisaatio.

Seuratoiminnan peruspalvelut

Olympiakomitea on yhteistyössä liikunnan aluejärjestöjen kanssa tuottanut palvelukokonaisuuden liikunta- ja urheiluseuroille. Kokonaisuuteen kuuluvat seuraavat palvelut ja tuotteet, joita LiikU toteuttaa ja markkinoi omalla alueellaan.

Seurajohdon ja seuratoimijoiden koulutukset sekä valmentaja- ja ohjaajakoulutukset

Koulutustoiminnan kehittäminen

Vuonna 2021 työstimme seuratoiminnan koulutuspolkuja eri kohderyhmille, tavoitteena entistä paremmin osallistujille hahmottuvat koulutukset eri rooleissa toimiville seuratoimijoille. Koulutukset jaettiin neljään pääryhmään ja niiden alakategorioihin sen mukaan, mille kohderyhmälle koulutus on ensisijaisesti suunnattu.

Lasten ja nuorten ohjaajan- ja valmentajan polku: Tervetuloa ohjaajaksi – ohjaajapolun alussa oleville, Ohjaajalle ja valmentajalle – kohti laadukasta seuratoimintaa sekä Ohjaajalle ja valmentajalle – syvemmän osaamistani.

Seuratoiminnan osaajan polku: Tervetuloa seuratoimijaksi sekä Seurajohtajalle – kohti laadukasta seuratoimintaa.

Perheiden ja työikäisten liikunnan osaajan polku: Työikäisten liikuttajille sekä Perheiden liikuttajille.

Kumppaneiden koulutustarjonta (Suomen Valmentajat ry, Ikäinstituutti, Mieli ry ja Väestöliitto).

Seuratoiminnan koulutuspolkuja oli työstämässä seurakehittäjien lisäksi seuratoiminnan johtoryhmä, johon kuuluivat: Riikka Visa, Tia Kraft, Janne Koivisto, Kalle Lahti ja Pekka Potinkara. Seuratoiminnan johtoryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

Vuonna 2021 LiikU organisoisi ja toteutti yhteensä 19 eri koulutusta, joissa oli osallistujia yhteensä 243. Suurin osa koulutuksista toteutettiin yhteistyössä Rajattomasti liikuntaa kumppanuusverkoston kanssa. Lisäksi koulutuksia pidettiin tilauskoulutuksina sekä avoimina koulutuksina.

Rajattomasti liikuntaa seurakoulutuksia pidettiin Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa. Satakunnan kohdalla koulutukset (3 kpl) olivat pilotointia 2022 käynnistyvää Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkostoa silmällä pitäen.

Seuratoiminnan koulutuksia ovat vuonna 2021 kouluttaneet: Anna Blomroos, Kari Ekman, Mikko Heikkilä, Marika Hillgrén, Salla Hänninen, Satu Kaski, Eeva Lehtinen, Pauliina Lius, Maikku Miettinen, Jarkko Mäkinen, Hanna Pitkänen, Jenni Puputti, Mira Sakselin ja Päivi Vilen.

Kuntayhteistyöllä osaamisen lisäämistä

Liikunnan aluejärjestöt tekevät tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa. Vuonna 2021 jatkettiin alueiden yhteistä painopistealuetta, kuntien seuraparlamenttien kanssa tehtävää yhteistyötä. LiikU osallistui aktiivisesti kuntien seuraparlamenttien kokouksiin sekä kuntien järjestämiin seurafoorumeihin. Tilaisuuksia vuoden aikana oli yhteensä yhdeksän.

LiikU on tehnyt yhteistyötä kuntien kanssa maksuttomien koulutusten järjestämiseksi seuroille (Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkosto). Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkostossa on tällä hetkellä mukana 11 kuntaa/kaupunkia Varsinais-Suomesta ja 13 kuntaa/kaupunkia Satakunnasta. Kumppanuusverkoston tavoitteena on vahvistaa liikunnan asemaa kunta-, seutu- ja aluetasolla, syventää kuntien liikuntatoimien ja muiden toimijoiden esim. urheiluseurojen välistä yhteistyötä sekä tuottaa toimintamalleja väestön hyvinvoinnin edistämiseksi liikunnan keinoin. Yksi tärkeä osa yhteistyötä on kumppanuusverkoston mahdollistamat Rajattomasti liikuntaa -seurakoulutukset urheiluseuroissa toimiville henkilöille. LiikUn toteuttamat ohjaaja-, valmentaja- ja seuratoimijan koulutukset ovat yhteistyökuntien rekisteröityjen urheilu- ja liikuntaseurojen henkilöille maksuttomia. Rajattomasti liikuntaa -seurakoulutusten kehitystyötä on tehty ensin kevään aikana koulutustyöryhmän kanssa ja myöhemmin syksyllä Rajattomasti liikuntaa -ohjausryhmän työkokouksissa. Tapaamisia vuoden aikana oli yhteensä seitsemän.

LiikU osallistui aktiivisesti myös Turun kaupungin ja alueen urheiluseurojen yhteistyön kehittämisen workshoppien suunnitteluun ja toteutukseen. Tilaisuuksia, joissa LiikU oli vahvasti mukana, järjestettiin syksyn 2021 aikana yhteensä neljä.

Muut seuratilaisuudet

Muita seuroille järjestettyjä tilaisuuksia pidettiin yhteensä 42. Muissa seuratilaisuuksissa tiedotettiin seuratuesta, sparrattiin seuroja seuratuena hausta, pidettiin verkostotilaisuuksia, auditointiin tähtiseuroja, tehtiin seurakäyntejä erilaisten teemojen merkeissä sekä sparrattiin seuroja oman toiminnan kehitystyössä. Olimme mukana myös pitämässä mentorointia valmentajaryhmälle (viisi tilaisuutta).

Tähtiseuratoiminta

Tähtiseura-ohjelma on Olympiakomitean, lajiliittojen ja aluejärjestöjen laatuohjelma, joka kehittää ja tukee suomalaisen urheilun keskeistä vahvuutta, eli seuratoimintaa. Tähtiseurassa jokainen voi urheilla ja liikkua omalla tasollaan ja kohti omia tavoitteitaan yhä suuremman taustatuen avulla. Tähtimerkki on myös lupaus laadusta nykyisille ja uusille jäsenille sekä heidän lähipiirilleen ja tukijoille. Tähtiseura vastaa erilaisten liikkujien tarpeisiin, mutta myös alustan kehittyä huippu-urheilijaksi. Tähtimerkki on tunnus urheiluseuralle, joka täyttää määritetyt laatutekijät kohderyhmänsä osalta. Osa-alueita on kolme: lapset ja nuoret, aikuiset sekä huippu-urheilijat.

Tähtiseuroja Suomessa oli vuoden 2021 lopussa 582, joista LiikUn alueella 118 seuraa. LiikU on kannustanut seuroja hakeutumaan Tähtiseurapolulle ja on auttanut seuroja kehittämään omaa toimintaansa laatuvaatimusten mukaiseksi. LiikU on ollut mukana v. 2021 toteuttamassa auditointeja yhdessä lajiliittojen edustajien kanssa Lounais-Suomen alueella. Auditointi arvioi seuran toiminnan tasoa ja antaa samalla suuntaa tarvittavista kehitystoimista. Toimintavuoden aikana auditointiin 10 seuraa, ja auditointitilaisuuksissa oli mukana yhteensä 97 henkilöä.

Verkostotyö ja vuorovaikutus seurojen päätoimisten kanssa

LiikUn toimialueen seuroissa on tällä hetkellä noin 200 päätoimista tai osa-aikaista palkallista seuratoimijaa. LiikU järjesti toimintavuoden aikana seuratoiminnan hallinnossa työskenteleville päätoimisille verkostotapaamisia eli TJ-klubin TuumausTaukoja etäyhteyden välityksellä. TuumausTaukoja pidettiin vuoden aikana seitsemän ja tapaamisissa oli yhteensä 57 osallistujaa. Näiden tapaamisten tavoite on saada päätoimiset tutustumaan toisiinsa, vaihtamaan kokemuksia ja lisätä päätoimisten jaksamista työssään. Lisäksi LiikU ylläpitää TJ-klubilaisille tarkoitettua vapaaseen keskusteluun ja informaatioon tarkoitettua suljettua facebook ryhmää, jossa on 61 jäsentä.

RIVE-hanke edistää maahanmuuttajien kotouttamista liikunnan avulla

LiikU on mukana toisena hankevuotena Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry:n hallinnoimassa alueiden yhteishankkeessa, jossa tuetaan maahanmuuttajien kotoutumista liikunnan keinoin siten, että paikallistason toimijat (esim. kotoutumiseen hankerahoitusta saaneet kunnat/

kaupungit, maahanmuuttajien kanssa työtä tekevät järjestöt, yhdistykset, seurat ja muuta tahot) saavat työkaluja ja vertaistukea tekemiseensä. RIVE-hanketta LiikUssa edisti koko vuoden ajan Maikku Miettinen.

Maahanmuuttajien kotouttamistyötä liikunnan avulla tekevien osaamisen kehittämiseksi suunniteltiin yhdessä kaikkien hankkeessa mukana olevien alueiden kanssa erilaisia koulutuksia ja webinaareja.

Vuoden aikana pidettiin seuraavat verkkotilaisuudet:

- Sportti yhdistää -webinaari 6.5
- Kulttuurien ymmärrys urheilussa -webinaari 25.11.
- Mahdollisuuksien kunta – Miten mahdollistan yhdenvertaisen liikunnan ja urheilun 14.12.

RIVE-hankkeesta viestittiin seuratoiminnan uutiskirjeissä kahdesti sekä kaikista tapahtumista verkkosivuilla ja somessa.

Lasten ja Nuorten kesätoimintaa urheiluseuroissa

Opetus- ja kulttuuriministeriö jakoi liikunnan aluejärjestöille delegoitavaksi eteenpäin liikunta- ja urheiluseuroille erityisavustuksen lasten ja nuorten harrastus- ja kesätoiminnan lisäämiseksi seuroissa. Avustus mahdollisti nuorten palkkaamisen seuratoiminnan eri tehtäviin.

Hankkeen aikana LiikU perehdytti tukea saavat seurat toimimaan työnantajana sekä palkattavia nuoria toimimaan ohjaajina. Kaikkiaan 70 alueen liikunta- ja urheiluseuraa osallistui kesäsetelitoimintaan.

Alueen kesätoimintaa avustettiin 130 henkilön kesätyöllistämiseen ja avustusten kokonaissumma oli 91 000€

Avustus mahdollisti sen, että Lounais-Suomen seurat pystyivät toteuttamaan lapsille ja nuorille järjestettyä kesätoimintaa enemmän ja laajemmin kuin ilman avustusta. Mukaan lähti myös seuroja, joiden toiminta oli ollut pääosin vapaaehtoistoimijoiden varassa ja jotka eivät olisi pystyneet työllistämään nuoria ilman avustusta. Avustuksella palkatut nuoret toimivat lasten ja nuorten kesäleirien, tapahtumien, liikuntalajien ja -muotojen tutustumispäivien sekä ohjattujen kesäharjoitusten ohjaajina, apuohjaajina ja valvojina.

Mukana olleet seuratoimijat oppivat työnantajana toimimiseen ja hanketyöhön liittyviä taitoja. Kesätyöllistetyt nuoret oppivat muun muassa työelämätaitoja, lasten ja nuorten liikuntaharrastustoimintojen suunnitteluun ja järjestelyihin liittyviä taitoja, liikunnan ohjaustaitoja, ryhmän käsittelyyn ja liikunnan ohjaamiseen liittyviä taitoja, sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja.

Seuratukiprosessin toteuttaminen

Seuratoiminnan kehittämisen tuki (seuratuki) on opetus- ja kulttuuriministeriön veikkausvoittorahoista myönnettävä avustus, joka on tarkoitettu urheilu- ja liikunta-seurojen toiminnan kehittämiseen ja uusien toimintojen aloittamiseen. Vuodelle 2021 koko maan osalta urheiluseuroille jaettiin seuratukea lähes 4.5 miljoonaa euroa. Lounais-Suomessa toimiville seuroille tukea myönnettiin yhteensä 500 000 euroa. LiikUn alueen seuroista tukea haki yhteensä 90 seuraa, joista sitä myönnettiin 48:lle. LiikUn roolina prosessissa oli viestiä tuesta seuroille sekä järjestää seuratuki-info, hankesparrauksia ja tutorointia. LiikUn järjestämään seuratuki-infoon osallistui 36 asiaa kiinnostunutta henkilöä. Seuratuen seurakohtaisiin sparraustilaisuuksiin osallistui yhteensä 14 eri seuraa ja 34 seuraihmistä. LiikU johti alueellista lausuntaryhmää, joka antoi lajiliittojen lisäksi kaikista alueensa hakemuksista lausunnot opetus- ja kulttuuriministeriölle. Seuratuen hakuprosessi vuoden 2022 tukeen alkoi syksyllä 2021 ja jatkuu myös vuoden 2022 puolella. Vuoden 2021 aikana seuratuon lausuntaryhmä kokoontui yhteensä seitsemän kertaa.

Vaikuttamista ja viestintää urheilutoiminnan alueelta

LiikUn seuratoiminnan suunnista ja palveluista työstettiin video, jonka tarkoituksena on kertoa tiivistetysti seuroille tarjotuista palveluista ja yhteistyötavoista. Video työstettiin yhteistyössä Motionpro:n (selitysvideo.fi) kanssa.

Seuratoiminnan tärkeimpänä viestintäkanavana toimi LiikUn internetsivut. Lisäksi seuratoiminnan asioista viestitettiin Facebookissa ja Instagramissa.

LiikU viestii urheilu- ja seuratoimintaa koskevista ajankohtaisista asioista myös oman uutiskirjeen välityksellä. Uutiskirje ilmestyi jäsenrekisterissä oleville seuratoimijoille yhdeksän kertaa vuoden 2021 aikana. Uutiskirje sisälsi tietoa ajankohtaisista seuroja koskevista teemoista, koulutuksista ja tuista. Lisäksi koulutuksia ja tapahtumia markkinoitiin sähköpostitse sopiville kohderyhmille, kun se katsottiin tarpeelliseksi tai järkeväksi.

Toimistot ja toimihenkilöt

TURUN TOIMISTO

Blomroos Anna
Eränen Susanna
Kaikkonen Anne
Läärä Jukka
Miettinen Marja 31.5.2021 asti
Muurinen Anu 31.5.2021 asti
Luotonen Inga 12.4. asti, vanhempainvapaalla
Oittinen Anu
Peltola Mari
Potinkara Pekka 31.12.2021 asti
Tanttu Tino-Taneli
Toivonen Karita 1.3.–31.12.2021 toimivapaalla, työsuhde päättyi 31.12.2021
Tolonen Laura 1.12.2021 alkaen
Tiia-Mari Kukka 21.4.2021 alkaen
Marko Mäenpää 1.8.2021 alkaen

PORIN TOIMISTO

Koskelo Juha
Laaksonen Sari
Setälä Elina
Virtala Jurkka

LiikUn toimistoissa osoitteissa Humalistonkatu 6, Turku ja Porissa osoitteessa Yrjönkatu 22 toimivat alla olevat lajiliittojen tai niiden alueyksiköiden tai muiden liikuntajärjestöjen vakinaiset toimihenkilöt.

TURKU

Lehtonen Vesa	Suomen Jääkiekkoliitto ry
Myllymaa Jouni	Suomen Jääkiekkoliitto ry 16.8.2021 alkaen
Suutala Heikki	Suomen Jääkiekkoliitto ry 30.9.2021 asti
Paalasmaa Lauri	Suomen Luisteluliitto ry
Kattelus Sami	Suomen Palloliitto ry
Koivuniemi Jouni	Suomen Palloliitto ry
Kervinen Ari	Suomen Palloliitto ry
Nummijoki Tommi	Suomen Palloliitto ry
Parviainen Kalle	Suomen Palloliitto ry
Tommila Leo	Suomen Palloliitto ry
Koivisto Tiina	Suomen Salibandyliitto ry
Murtonen Satu	Suomen Voimisteluliitto ry
Kamppila Kimmo	TUL:n Varsinais-Suomen piiri ry
Mikola Satu	Varsinais-Suomen Pesis ry
Oksanen Juha	Varsinais-Suomen Yleisurheilu ry

PORI

Ojala Eija	Suomen Voimisteluliitto ry 30.11.2021 asti
Haanpää Jarno	Suomen Palloliitto ry
Koivisto Janne	Suomen Palloliitto ry 31.8.2021 asti

Ryhmät, joissa LiikUn henkilöstö oli edustettuna vuonna 2021

Valtakunnalliset ryhmät

- Buusti360 valtakunnallinen suunnitteluryhmä: Jukka Läärä
- Liikuttava Suomi -hankkeen ohjausryhmä: Jukka Läärä
- Liikuntaneuvonnan valtakunnallinen foorumi: Tino-Taneli Tantt
- Liikkujan Apteekki -ohjausryhmä: Tino-Taneli Tantt
- Valtioneuvoston liikuntapoliittisen koordinaatioelimen liikuntaneuvonnan alatyöryhmä: Tino-Taneli Tantt
- Nuori sporttitoimija: Elina Setälä ja Jurkka Virtala
- Athletic Skills Model: Elina Setälä
- Varhaiskasvatuksen asiantuntijaryhmä: Anna Blomroos
- Liikkuva koulu ja liikkuva opiskelu asiantuntijaryhmä: Anu Muurinen (31.5.2021 asti), Elina Setälä
- Harrastaminen edistäminen asiantuntijaryhmä: Tino-Taneli Tantt
- Liikunnan aluejärjestöjen leirityöryhmä: Anna Blomroos, Elina Setälä, Jurkka Virtala
- Hyvät muovit- ja Soveltavaa liikuntaa kaksikielisiin kuntiin -hankkeiden ohjausryhmät: Anu Oittinen
- Liikunnan aluejärjestöjen seurakehittäjien verkosto: Marko Mäenpää, Jurkka Virtala
- Olympiakomitean, lajiliittojen ja liikunnan aluejärjestöjen seurakehittäjien verkosto: Marko Mäenpää ja Jurkka Virtala

Maakunnalliset ryhmät

- Kauppakamarin hyvinvointi ja terveystyöryhmä: Jukka Läärä
- Kokemäen Pitkäjärven kehittämistyöryhmä: Jurkka Virtala
- Lounais-Suomen aluehallintoviraston liikuntaneuvosto: Pekka Potinkara
- Nakkilan Kuperkeikkaa läpi elämän 4-hankkeen -ohjausryhmä: Juha Koskelo
- Porin seuraparlamentti: Jurkka Virtala
- Rauman seuraparlamentti: Jurkka Virtala
- Satakunnan hyte -työryhmä: Juha Koskelo, Tino-Taneli Tantt
- Satakunnan HYTETU-alatyöryhmä: Anu Oittinen, Tino-Taneli Tantt
- Satakunnan hyvinvointialueen yhdistysavustustyöryhmä: Jurkka Virtala
- Satakunnan Järjestöyhteistyöryhmä (JYTRY) neuvottelukunta: Juha Koskelo
- SataSport – Satakunnan korkeakoulu liikunnan kehittämishankkeen ohjausryhmä: Juha Koskelo
- Turun seudun viisaan liikkumisen työryhmä: Anu Oittinen
- Turun seuraparlamentti: Marko Mäenpää
- Varsinais-Suomen liiton järjestöyhteistyöryhmä, suunnitteluryhmä: Pekka Potinkara
- Varsinais-Suomen sote- ja maku-uudistuksen muutosorganisaation hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen liikunnan alatyöryhmä: Jukka Läärä ja Anu Oittinen
- Varsinais-Suomen sote- ja maku-uudistuksen muutosorganisaation hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä: Jukka Läärä
- Vehmaan kunnan työhyvinvointi -ryhmä: Jukka Läärä

Tuloslaskelma

	I.I.–31.12. 2021	I.I.–31.12. 2020	Budjetti 2021	Budjetti 2022
VARSINAINEN TOIMINTA				
TUOTOT				
Osanottomaksut	338737,73	353751,56	605228	719600
Muut tuotot	12016,41	12430,21	9000	8000
Erityisavustukset	161012,22	238733,36	165295	190285
TUOTOT YHTEENSÄ	511766,36	604915,13	779523	917885
KULUT				
Palkat ja palkkiot	601613,55	611049,78	651797	675640
Henkilöstösivukulut	145305,43	127464,19	148500	131134
Henkilöstösivukulut yhteensä	746918,98	738513,97	800297	806774
Vuokra- ja vastikekulut	108211,69	101583,00	110368	110000
Poistot	2461,72	3282,29	4000	2500
Muut kulut				
Ostopalvelut	111962,56	184119,54	329949	426250
Matka- ja majoituskulut	15645,89	22551,84	46700	43325
Materiaali- ja muut toimintakulut	135263,78	149967,16	165594	202136
Muut kulut yhteensä	262872,23	356638,54	542243	671711
KULUT YHTEENSÄ	1120464,62	1200017,80	1456908	1590985
Varsinaisen toiminnan kuluja jäämä	-608698,26	-595102,67	-677385	-673100
Varainhankinta				
Tuotot	64436,33	67194,27	91500	103100
Kulut	9430,14	3220,00	22115	16000
Varainhankinta yhteensä	55006,19	63974,27	69385	87100
Sijoitustuotot	4875,00	0,48	4000	2400
Rahoituskulut	65,89	11346,34		
Satunnaiset kulut				
Avustustuotot	583600,00	584300,00	604000	583600
Tilikauden ali-/ylijäämä	34717,04	41825,74	0	0
Tuotot yhteensä	1164677,69	1256409,88	1479023	1606985
Kulut yhteensä	1129960,65	1214584,14	1479023	1606985

Tase

	01.01.–31.12.2021	01.01.–31.12.2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	7 385,14	9 846,86
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	7 385,14	9 846,86
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	0,00	1,00
Sijoitukset yhteensä	0,00	1,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 385,14	9 847,86
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Muut saamiset	11 328,20	8 747,37
Siirtosaamiset	35 125,38	41 214,61
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	46 453,58	49 961,98
Saamiset yhteensä	46 453,58	49 961,98
Rahat ja pankkisaamiset	784 881,64	763 315,09
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	831 335,22	813 277,07
VASTAAVAA YHTEENSÄ	838 720,36	823 124,93
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	471 837,83	430 012,09
Tilikauden yli-/alijäämä	34 717,04	41 825,74
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	506 554,87	471 837,83
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	140 683,21	91 561,80
Muut velat	14 912,09	12 404,15
Siirtovelat	176 570,19	247 321,15
Lyhytaikaiset velat yhteensä	332 165,49	351 287,10
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	332 165,49	351 287,10
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	838 720,36	823 124,93

Tilintarkastuskertomus

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n (y-tunnus 0917622-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistä, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

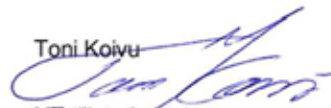
Turku 30.3.2022

Mika Leino

KHT-tilintarkastaja

Linnankatu 50 A
20100 TURKU

Toni Koivu

HT-tilintarkastaja

Tase-Koivu Oy Tilintarkastusyhteisö

Linnankatu 50 A
20100 Turku

Tilasto: Lasten ja nuorten liikunnan koulutukset ja tapahtumat

Varhaiskasvatuksen koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Digiloikka liikkuen	1	15
Ihan pihalla	1	24
Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä – varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset käytäntöön	1	14
Lasten motoristen taitojen havainnointi	2	21
Lasten motoristen taitojen kehitys	2	23
Liikkuva varhaiskasvatus – Johtajan työpaja	3	36
Liikkuva varhaiskasvatus – Johtajan työpaja syvänä osaamistasi	2	29
Liikuntaa pienissä tiloissa	3	18
Pienten askelten perehdytys	15	189
Toiminnallinen oppiminen varhaiskasvatuksessa	1	16
Vekaripellys liikuntaa alle 3-vuotiaille	5	31
Yhteensä	36	416
Varhaiskasvatuksen muut tilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Liikkuva perhe -työpaja	1	11
Liikkuva varhaiskasvatus – Liikunta on joka lapsen oikeus	1	6
Liikkuva varhaiskasvatus liikunnan ohjaukset	3	52
Liikkuva varhaiskasvatus liikuntapäivät	3	467
Liikkuva varhaiskasvatus vanhempainilta	1	27
Yhteensä	9	563
Sparraus- ja verkostotilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Liikkuva varhaiskasvatus sparraukset	37	153
Liikkuva varhaiskasvatus verkostotilaisuudet	3	73
Yhteensä	40	226

Tilasto: Lasten ja nuorten liikunnan koulutukset ja tapahtumat

Koulutyöyhteisön koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Aamu- ja iltapäivätoiminnan osaamisen lisäämisen suunnittelu	1	4
Uutta buugia Liikkuva koulu -toimintaan	9	160
Yhteensä	10	164
Koulutyöyhteisön muut tilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Liikkuva koulu liikuntapäivät	20	1154
Yhteensä	20	1154
Nuorten koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Amazing race – monialainen oppimiskokonaisuus	2	138
Fyysisesti aktiivisempi opiskelupäivä – Toiminnallinen oppitunti 2. asteen opiskelijoille	18	376
Liikuntatutor-koulutus	7	86
Välkkäri-välituntiohjaajakoulutus	22	341
Yhteensä	49	941
Oppilaitostyöyhteisön koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Tauoilla energiaa opiskeluun	3	91
Uutta buugia Liikkuva opiskelu -toimintaan	1	11
Yhteensä	4	102
Oppilaitostyöyhteisön muut tilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Liikkuva opiskelu hankeinfo tilaisuus	1	25
Liikkuva opiskelu – Hyvinvointipäivä opiskelijoille	1	76
Liikkuva opiskelu – Liikuntapäivä	1	110
Yhteensä	3	211
Sparraustilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Harrastamisen edistämisen sparraukset	53	79
Liikkuva koulu -sparraukset	3	26
Liikkuva opiskelu -sparraukset	5	8
Yhteensä	61	113
Verkostotilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Harrastamisen edistämisen verkostotilaisuudet	6	150
Liikkuva koulu ja opiskelu -verkostotilaisuus	1	44
Liikkuva koulu -verkostotilaisuudet	2	39
Liikkuva opiskelu -verkostotilaisuudet	2	35
Yhteensä	11	268

Tilasto: Lasten ja nuorten liikunnan koulutukset ja tapahtumat

Muut koulutukset ja tilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Enemmän mahdollisuuksia, lisää hyvinvointia -webinaari	1	80
Kouluttajatilaisuudet	14	128
Lasten Liike -koulutukset	15	177
Liikunnallisen elämäntavan kehittämisavustusten hanke- ja hakuinfotilaisuus	1	26
Liikuntaleikkikoulu ohjaajakoulutukset	2	18
Parkour-ohjaajan introkoulutukset	4	41
Yhteensä	37	470

Tilasto: Leirit ja liikuntatapahtumat

	Tilaisuudet	Ohjaajia	Lajeja	Osallistujia
Pitkis-lajikoulut	5	5	14	60
NJ-koulutus	1	16	6	39
Muut liikuntatapahtumat	3	6	12	261
yhteensä	9	27	32	360
Leirien johtoryhmien tapaamiset	6			65
yhteensä	15	27	32	425

Tilasto: Päivittäinen liikunta aikuiset

Kampanjat ja tapahtumat	Tilaisuudet	Osallistujia
Kuntien (33 kuntaa) välinen haastepyöräily (kirjauksia 1 405 016 km)	1	28016
Liikkujan Apteekki -tapahtumat	1	72
SuomiMies seikkailee -testikiertue	1	180
Testaukset yleisötapahtumissa	1	115
Yhteensä	4	28383

Koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Liikuttajatutkinnon moduulit	1	20
LiikUn koulutustilaisuudet ja luennot	17	240
Yhdistys- ja kuntavierailut ja -neuvottelut	34	721
Yhteensä	52	981

Työyhteisöjen liikuntatapahtumat	Tilaisuudet	Osallistujia
Työyhteisökohtaiset kuntotestaukset	14	1118
Buusti360 Webinaarisarja	14	1450
Työyhteisöjen liikuntapäivät	2	380
Työpaikkaliikunnan verkosto	3	54
SAT- kartoituksia	14	35
Yhteensä	47	3037

Tilasto: Seuratoiminnan koulutukset ja tilaisuudet

Seuratoiminnan koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Fyysinen harjoittelu	1	12
Haastavan lapsen kohtaaminen	2	34
Hyvä seura työnantajana	1	10
Ihmisen elinjärjestelmät ja harjoittelu	1	12
Ikääntyneiden liikunta urheiluseurassa -webinaari	1	10
Kiusaamisen ja häirinnän ennaltaehkäisy sekä siihen puuttuminen urheiluseuratoiminnassa	1	17
Leikkivä liikkuja	1	14
Miten huolehditaan valmentajan hyvinvoinnista	1	9
Palloilijan päätöksentekotaidot ja ominaisuusharjoittelu - tehosta harjoittelua	1	5
Ryhmän ohjaamisen perusteet	1	10
Seuran some kuntoon	1	20
Seurasi/yhdistyksesi talous kuntoon – mitä tunnuslukuja ja tunnusmerkkejä on hyvä tietää?	1	21
Tunne- ja vuorovaikutustaidot valmennuksessa	2	19
Urheilun johtaminen hyvässä seurassa	1	6
Vinkkejä aikuisten harrasteliikunnan ohjaamiseen	1	8
VoimanPolku – nuorten voimaharjoittelu	1	18
Yhteisöllisyys ja ihmisten johtaminen hyvässä seurassa	1	18
Yhteensä	19	243

Seuratoiminnan muut tilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Maakunnalliset Urheilugaalat	2	1241
Seuratoiminnan sparraukset	2	5
Seuratuen lausuntoryhmä -tilaisuudet	7	7
Seuratuki sparraus -tilaisuudet	14	34
Seuratuki hakuinfo -tilaisuus	1	36
TuumausTauko -verkostotilaisuudet	7	57
Tähtiseura-auditoinnit	11	97
Yhteensä	44	1477

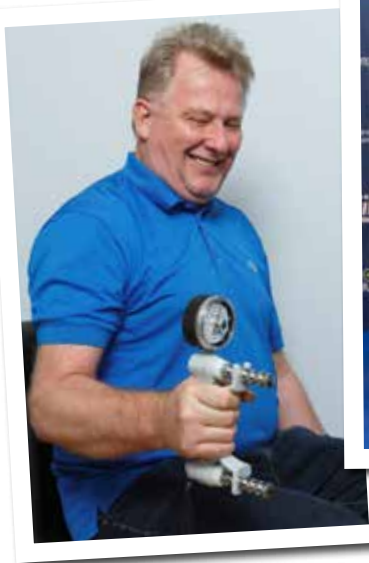
RAJATTOMASTI LIIKUNTAA | VARSINAIS-SUOMESSA
-seurakoulutukset

KOULUTUS ON TÄYNNÄ!

FYYSINEN HARJOITTELU
lauantaina 9.10.2021
klo 9.00–17.00 Turku

Liiku
www.liiku.fi/rajattomatseurakoulutukset

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry (LiikU)

Turun toimisto (Esteetön kulku)

Humalistonkatu 6, 20100 Turku

(02) 515 1900

Porin toimisto (Esteetön kulku)

Yrjönkatu 22, 28100 Pori

(02) 529 6600

www.liiku.fi